

Dodatek ForEDU do Microsoft Excel

Wersja 26A

Opis funkcji dla uczestników szkoleń

ForEDU – Szkolenia komputerowe Artur Andrzejczak

www.foredu.pl

Spis treści

Numery stron spisu treści odświeżysz w Wordzie: Ctrl+A, F9.

Instalacja dodatku

Wymagania

Sprawdź, czy Twój Excel jest 32- czy 64-bitowy

Instalacja krok po kroku

Gdy coś nie działa

Odinstalowanie

Warto wiedzieć

Jak korzystać z dodatku

Narzędzia na wstążce ForEDU

Narzędzie „Liczba z tekstu”

Narzędzie „Data z tekstu”

Języki funkcji SŁOWNIE

Funkcje online i offline

Daty i czas pracy

ForEDU.DNI.ROBOCZE.PL

ForEDU.DZIEŃ.ROBOCZY.PL

ForEDU.CZAS.PRACY.NOMINAŁ

ForEDU.WIEK.Z.DATY

ForEDU.KWARTAŁ

ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC

ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG

Firmy – dane z internetu

ForEDU.KRS.DANE

ForEDU.VAT.STATUS

ForEDU.RACHUNEK.BIAŁA.LISTA

ForEDU.NIP.NAZWA

ForEDU.NIP.NAZWA.Z.MF

ForEDU.NIP.NAZWA.Z.GUS

ForEDU.RACHUNEK.NIP

ForEDU.NIP.Z.RACHUNKU

Sprawdzanie numerów (offline)

ForEDU.REGON.CZY.POPRAWNY

ForEDU.NIP.CZY.POPRAWNY

ForEDU.RACHUNEK.CZY.POPRAWNY

ForEDU.DOWÓD.OSOBISTY.CZY.POPRAWNY

ForEDU.IBAN.ŚWIAT.CZY.POPRAWNY

ForEDU.KARTA.PŁATNICZA.CZY.POPRAWNA

ForEDU.ISBN.CZY.POPRAWNY

ForEDU.KSIĘGA.WIECZYSTA.CZY.POPRAWNA

ForEDU.NPWZ.CZY.POPRAWNY

PESEL

ForEDU.PESEL.CZY.POPRAWNY

ForEDU.PESEL.DATA.URODZENIA

ForEDU.PESEL.ZWROT

Tekst

ForEDU.TEKST.OCZYŚĆ

ForEDU.ZŁĄCZ.TEKSTY

ForEDU.TEKST.MIĘDZY

ForEDU.LICZBA.Z.TEKSTU

ForEDU.DATA.Z.TEKSTU

ForEDU.KOD.POCZTOWY.NAPRAW

Kwoty słownie

ForEDU.SŁOWNIE.PLN

ForEDU.SŁOWNIE

ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA

ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA

Waluty i odległości

ForEDU.KURS.WALUTY

ForEDU.KM.DROGA

Wyszukiwanie i tablice

ForEDU.WYSZUKAJ.I.WYPISZ

X.WYSZUKAJ

UNIKATOWE

FILTRUJ

ForEDU.SORTUJ

Inne

ForEDU.ZAOKR.GEO

ForEDU.CZY.ARKUSZ.ISTNIEJE

Źródła nowych walidatorów

Licencja

Instalacja dodatku

Ten rozdział jest dla uczestników szkolenia, którzy otrzymali gotowy plik dodatku (.xll). Instalacja trwa kilka minut, nie wymaga uprawnień administratora ani instalowania dodatkowych programów.

Wymagania

- **Windows 10 lub 11.**
- **Excel 2010 lub nowszy** (2013, 2016, 2019, 2021, 2024, Microsoft 365) – wersja na komputer, nie Excel w przeglądarce ani na Maca.
- **Nic więcej nie trzeba instalować** – dodatek działa na platformie .NET Framework 4.8, która jest wbudowana w Windows 10 (od wersji 1903) i Windows 11. Na bardzo starym, nieaktualizowanym Windows 10 wystarczy uruchomić Windows Update.

Sprawdź, czy Twój Excel jest 32- czy 64-bitowy

1. Excel 2013, 2016, 2019, 2021, 2024 i Microsoft 365: **Plik > Konto > Informacje o programie Excel**. W pierwszym wierszu okna jest napis „32-bitowy” albo „64-bitowy”.
2. Excel 2010: **Plik > Pomoc** – informacja jest po prawej stronie, w części „Informacje o programie Microsoft Excel”.

Twój Excel	Użyj pliku
32-bitowy	ForEDU_dodatek32_26A.xll
64-bitowy	ForEDU_dodatek64_26A.xll

Nazwę pliku można zmienić (np. na ForEDU.xll), ale musi to być wersja pasująca do Twojego Excela – plik 64-bitowy nie uruchomi się w 32-bitowym Excelu i odwrotnie.

Instalacja krok po kroku

1. Skopiuj plik .xll do **stałego folderu**, np. **Dokumenty\ForEDU**. Nie uruchamiaj go z Pobranych, pulpitu ani z załącznika – Excel wczytuje dodatek zawsze z tego samego miejsca.
2. **Odblokuj plik:** kliknij go prawym przyciskiem myszy > **Właściwości** > na karcie Ogólne zaznacz **Odblokuj** > **OK**. Pole pojawia się tylko przy plikach pobranych z internetu lub z poczty – jeśli go nie ma, pomiń ten krok.
3. Otwórz Excela i wybierz **Plik > Opcje > Dodatki**.
4. Na dole okna, w polu **Zarządzaj**, wybierz **Dodatki programu Excel** i kliknij **Przejdź...**
5. W oknie Dodatki kliknij **Przeglądaj...**, wskaż plik .xll z folderu z kroku 1 i kliknij **OK**.
6. Upewnij się, że dodatek jest **zaznaczony** na liście, i kliknij **OK**.
7. Na wstążce pojawi się karta ForEDU. Sprawdź działanie: =ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(1) → styczeń.
8. Gotowe. Od teraz Excel będzie **sam wczytywał dodatek** przy każdym uruchomieniu.

Gdy coś nie działa

- **Ostrzeżenie o zabezpieczeniach albo dodatek się nie wczytuje:** dodaj folder z dodatkiem do zaufanych lokalizacji: **Plik > Opcje > Centrum zaufania > Ustawienia Centrum zaufania... > Zaufane lokalizacje > Dodaj nową lokalizację...**, wskaż folder (np. Dokumenty\ForEDU) i zatwierdź **OK**. Jeśli w części **Dodatki** Centrum

zaufania zaznaczone jest „Wymagaj podpisania dodatków aplikacji przez zaufanego wydawcę” albo „Wyłącz wszystkie dodatki aplikacji”, dodatek nie uruchomi się – w komputerze firmowym poproś dział IT.

- **Komunikat dotyczący .NET Framework:** uruchom Windows Update i zainstaluj aktualizacje (w tym .NET Framework 4.8), a potem ponownie uruchom Excela.
- **Komunikat, że plik nie jest prawidłowym dodatkiem lub ma zły format:** najczęściej to niepasująca wersja 32/64-bit – użyj drugiego pliku.
- **Brak karty ForEDU:** sprawdź w Plik > Opcje > Dodatki > Zarządzaj: Dodatki programu Excel > Przejdź..., czy dodatek jest zaznaczony. Jeśli jest wyłączony, wybierz w polu Zarządzaj **Elementy wyłączone > Przejdź...** i go włącz.

Odinstalowanie

1. **Plik > Opcje > Dodatki > Zarządzaj: Dodatki programu Excel > Przejdź...** – odznacz ForEDU i kliknij **OK**.
2. Zamknij Excela i usuń plik .xll z folderu. Jeśli przy kolejnym otwarciu okna Dodatki pojawi się pytanie o usunięcie dodatku z listy, odpowiedz Tak.

Warto wiedzieć

- Funkcje oznaczone „Połączenie z internetem: TAK” (KRS, biała lista MF, kursy NBP, odległości) potrzebują połączenia z siecią; pozostałe działają offline.
- W grupie **O dodatku** na karcie ForEDU są przyciski: Szkolenia, Funkcje, O dodatku i **Licencja** – ten ostatni pokazuje warunki licencji (pełna treść w rozdziale „Licencja” na końcu dokumentu).
- Czytanie tekstu **głosem neuronowym** wymaga własnego klucza Microsoft Azure Speech – wpisuje go każdy użytkownik w oknie dodatku; klucz jest zapisywany zaszyfrowany tylko na jego komputerze.

Wersja 26A — pliki, udostępnianie i ochrona

Oficjalne wydanie: Wersja 26A. Okno „O dodatku” pokazuje tę wersję osobnym, pogrubionym napisem; informacja znajduje się też w podpowiedzi przycisku na wstążce.

Wersja techniczna AssemblyVersion / FileVersion: 26.1.0.0. A=1, B=2 itd.; InformationalVersion = 26A. Numer nie zmienia się sam przy kolejnych poprawkach.

Właściwości natywnego hosta XLL w plikach z Linux mogą nadal pokazywać wersję Excel-DNA. Kod ForEDU osadzony wewnątrz ma wersję 26.1.0.0 / 26A. Kopiowanie natywnego VERSIONINFO wymaga Windows i jest tam włączone w projekcie; nie przetestowano tego kroku na Windows.

Gotowy plik dla Excela 32-bit: ForEDU_dodatek32_26A.xll. Dla Excela 64-bit: ForEDU_dodatek64_26A.xll. Liczy się bitowość Excela, nie Windows. Są to spakowane dodatki jednoplikowe; nie trzeba dodawać DLL obok.

Arturze, uczestnikom możesz przekazać sam odpowiedni XLL oraz opis funkcji. Nie musisz uruchamiać CMD, aby udostępnić gotowy plik. Uczestnik włącza go w dodatkach Excela zgodnie z rozdziałem instalacji. Cały ZIP ze źródłami zachowaj dla siebie.

Pliki dołączone do tego wydania zbudowano BEZ obfuskacji. Mają kontrolę integralności marki, ale nie zostały przetworzone przez ConfuserEx. Obfuskacja nie została wykonana na użytej maszynie Linux.

Zwykłe dotnet build pozostaje niechronionym buildem programistycznym. Opcjonalny krok na Windows: w katalogu źródłowym ForEDU_CS_NF48 uruchom protection\BudujChroniona.bat. Wymaga .NET SDK 8 i .NET Framework 4.8. Kompletna instrukcja oraz profil są w protection\INSTRUKCJA_OCHRONA.txt.

Skrypt buduje w osobnym katalogu roboczym, uruchamia ConfuserEx na DLL, sprawdza wersję i zasoby marki, a dopiero potem pakuje ją przez Excel-DNA. Nie wykonuje ponownej kompilacji po obfuskacji. Wyniki: artifacts\chronione_26A. Wersja net8 pozostaje mirrorem programistycznym; profil ochrony przygotowano tylko dla NF48.

Profil zalecany ogranicza przemianowanie do logiki walidatorów i szyfruje stałe. Anti-tamper i anti-debug są domyślnie wyłączone. Profil eksperymentalny je włącza, lecz może uniemożliwić ładowanie Excel-DNA lub zakończyć proces Excel. Wymaga osobnych testów bez niezapisanych skoroszytów.

Kontrola marki: przy AutoOpen i otwieraniu „O dodatku” sprawdzane są skróty SHA-256 osadzonego logo, nazwy i znacznika autorstwa Artura Andrzejczaka. Znacznik jest też zapisany w kodzie. Brak lub zmiana zasobu wywołuje ostrzeżenie; AutoOpen przerywa inicjalizację usług dodatku.

To nie jest pełna blokada wszystkich formuł, bo Excel-DNA może już zarejestrować je przed AutoOpen. Kontrola nie zastępuje podpisu cyfrowego, nie jest DRM i może zostać usunięta przez osobę modyfikującą kod. Znacznik jest wskazówką autorstwa, nie kryptograficznym dowodem. Nie ma połączenia z serwerem ani telemetrii.

Przed rozpowszechnieniem sprawdź XLL w Windows/Excelu odpowiedniej bitowości; osobno sprawdź pliki po ConfuserEx. Kompilacja i testy na Linux nie są testem uruchomienia dodatku w Excelu.

Jak korzystać z dodatku

Separator: w polskim Excelu argumenty oddzielamy średnikiem (;).

Daty: wpisuj jako datę w komórce albo tekst RRRR-MM-DD w cudzysłowie, np. "2026-01-31".

Numery: PESEL, NIP, REGON i numery rachunków trzymaj w komórkach sformatowanych jako Tekst – Excel nie usunie wtedy zer z przodu.

Argumenty opcjonalne można pominąć.

Połączenie z internetem: przy każdej funkcji podano, czy wysyła zapytanie do internetu (TAK – i do jakiego serwisu) czy działa w całości na komputerze (NIE). Funkcje online wysyłają do serwisu tylko wpisany numer lub adres i potrzebują dostępu do sieci; podczas pobierania komórka może chwilę pokazywać #N/D! lub wynik pojawia się z opóźnieniem.

Narzędzia na wstążce (grupa „Dla zaznaczonych komórek”): menu **Zmień wielkość znaków** – Z wielkiej litery, Litery wielkie, Litery małe; menu **Zamień w zaznaczonych komórkach** – Usuń zbędne odstępy, Tekst oczyść, Zamień formuły na wartości, Liczba z tekstu i Data z tekstu. Każdą zmianę można cofnąć przyciskiem Cofnij ForEDU (przywraca tekst, format i kolor wypełnienia).

Narzędzia na wstążce ForEDU

Historia

Cofnij ForEDU —

Ponów ForEDU —

Obliczanie

Tryb obliczania — Semafor: zielone = automatyczne, żółte = automatyczne bez tabel danych, czerwone = ręczne (F9). Kliknij, by zmienić. Tryb dotyczy całego Excela – przejmuje go z pierwszego otwartego pliku.

Automatyczne — Excel przelicza formuły od razu po każdej zmianie. Ustawienie domyślne – zielone światło.

Automatyczne z wyjątkiem tabel danych — Jak automatyczne, ale tabele danych (Analiza warunkowa > Tabela danych) liczą się dopiero po F9. Żółte światło.

Ręczne — Formuły przeliczają się dopiero po F9 (lub przycisku Przelicz teraz), więc wyniki mogą być nieaktualne. Czerwone światło.

Przelicz teraz (F9) — Przelicza formuły we wszystkich otwartych skoroszytach – jak klawisz F9.

Ostrzegaj przy ręcznym obliczaniu — Po otwarciu pliku, gdy obliczanie jest ręczne, pokaże ostrzeżenie z przyciskiem „Przełącz na automatyczne”. Semafor sprawdza wtedy też tryb co 15 s. Domyślnie wyłączone (zero obciążenia).

Dla zaznaczonych komórek

Zmień wielkość znaków — Zmienia wielkość liter w zaznaczonych komórkach: Z wielkiej litery (Jan Kowalski), Litery wielkie (JAN KOWALSKI), Litery małe (jan kowalski). Cofniesz przyciskiem Cofnij ForEDU.

Z wielkiej litery — Zamienia tekst w zaznaczonych komórkach tak, że każdy wyraz zaczyna się wielką literą.

Litery wielkie — Zamienia cały tekst w zaznaczonych komórkach na wielkie litery.

Litery małe — Zamienia cały tekst w zaznaczonych komórkach na małe litery.

Zamień w zaznaczonych komórkach — Zmienia zaznaczone komórki: usuwa zbędne odstępy, czyści tekst, zamienia formuły na wartości, tekst na liczby (np. „1 032,00 zł” → 1032) lub na daty (np. „22.12.2000” → 2000-12-22). Każdą zmianę cofniesz przyciskiem Cofnij ForEDU.

Usuń zbędne odstępy — Usuwa spacje na początku i końcu tekstu oraz podwójne spacje między wyrazami.

Tekst oczyść — Jak „Usuń zbędne odstępy”, a do tego zamienia twarde spacje (np. z Worda, PDF, stron WWW) na zwykłe i usuwa niewidoczne znaki, tabulatory i entery. Pomaga, gdy WYSZUKAJ.PIONOWO nie znajduje identycznie wyglądającego tekstu.

Zamień formuły na wartości — Zastępuje formuły w zaznaczonych komórkach ich wynikami. np.: zamiast formuły =2+2 będziesz mieć sam wynik 4.

Liczba z tekstu — Okno zamiany tekstu na liczby: wybierz stary zapis (np. przecinek tysięcy, kropka dziesiętna: 2,500.70) i zobacz podgląd 2 500,70. Lista odstępstw, pominięte (też formuły) można oznaczyć na żółto. Cofnij ForEDU przywraca wszystko.

Data z tekstu — Okno zamiany tekstu na daty rrrr-mm-dd: wybierz kolejność (np. DD-MM-RRRR), separator i początek roku. Rozpoznaje nazwy miesięcy: „22 grudnia 2000” → 2000-12-22. Błędne daty (np. 31.02) są pomijane i mogą być żółte.

Zaznacz komórki — W zaznaczonym zakresie zaznacza tylko wybrane komórki: puste, z formułą albo z wpisanymi wartościami. Gdy zaznaczona jest jedna komórka, działa na całym używanym obszarze arkusza.

Puste — W zaznaczonym zakresie zaznacza tylko puste komórki.

Z formułą — W zaznaczonym zakresie zaznacza tylko komórki zawierające formuły.

Z wartościami — W zaznaczonym zakresie zaznacza tylko komórki z wpisanymi wartościami (liczbami, tekstem, datami), bez formuł i pustych komórek.

Dyktuj tekst — Dyktowanie Windows (Win+H) do zaznaczonej komórki – mówisz, tekst się wpisuje. Wymaga Windows 10/11, mikrofonu i zwykle internetu. Gdy okno się nie pojawi: Ustawienia > Czas i język > Mowa albo Win+H.

Czytaj (Win) — Czyta na głos tekst zaznaczonych komórek głosem Windows (wiersz po wierszu, polski głos wybierany automatycznie). Działa bez internetu. Kliknij ponownie, aby zatrzymać. Shift + kliknięcie: wybór głosu, tempa i głośności.

Czytaj (neuronowe) — Czyta zaznaczone komórki naturalnym głosem Azure (np. Zofia). Wymaga internetu i własnego klucza Azure (okno przy pierwszym użyciu). Ponowny klik zatrzymuje. Shift+klik: zmiana klucza, regionu i głosu.

Pokaż w okienku — Pokazuje zaznaczone komórki (maks. 20 wierszy × 3 kolumny, np. A1:C20) w małym oknie widocznym też po zminimalizowaniu Excela. Na żywo; po „Edytuj" wpisy trafiają od razu do Excela. Formuły (szare) bez zmian.

Lista wielopoziomowa — Wybór z hierarchii, gdzie kolumny źródła to poziomy (np. zwierze | ssak | psowate | pies domowy). Dwa pierwsze warianty działają też bez dodatku (Excel 2010+), menu kaskadowe działa tylko z dodatkiem ForEDU.

Listy zależne w arkuszu (działa bez dodatku) — Listy rozwijane w poziomie (w wierszu) lub w pionie (w kolumnie): poziom 2 zależy od 1 itd., na końcu pełna ścieżka, np. zwierze>ssak>psowate. Puste poziomy się nie pokazują. Działa bez dodatku.

Wybór w jednej komórce (działa bez dodatku) — Jedna komórka, lista zawęża się po każdym wyborze: zwierze → zwierze>ssak → zwierze>ssak>psowate. Pierwsza pozycja listy cofa o poziom. Działa bez dodatku (dane w ukrytym arkuszu ForEDU_Listy).

Menu kaskadowe (działa tylko z dodatkiem) — Menu jak w Windows: najedź na pozycję, a kolejny poziom rozwinie się w bok. Pokazuje się po zaznaczeniu komórki, prawym przyciskiem lub dwukliku. Bez dodatku to zwykłe komórki. Ustawienia zapisane w pliku.

Dla tego arkusza

Usuń nazwę arkusza z formuł — Usuwa z formuł w całym bieżącym arkuszu odwołania do nazwy tego arkusza, np. zmienia Arkusz1!A1 na A1.

Skopiuj arkusz jako wartości — Tworzy kopię bieżącego arkusza, w której zamiast formuł są wartości.

Dla tego skoroszytu

Spis treści — Wstawia arkusz „Spis treści" z linkami do wszystkich pozostałych arkuszy. Gdy spis już istnieje, możesz go zastąpić nowym (w tym samym miejscu).

Posortuj arkusze — Ustawia arkusze w kolejności alfabetycznej.

Inne pliki

Spis plików — Wypisuje nazwy plików z wybranego folderu: w aktywnej komórce (zwykły tekst lub linki) albo w nowym arkuszu „Spis plików".

W aktywnej komórce — Wypisuje nazwy plików z wybranego folderu w dół od aktywnej komórki. Gdy w tym obszarze są dane, najpierw zapyta, czy je zastąpić.

W aktywnej komórce z hiperłączem — Wypisuje nazwy plików z wybranego folderu w dół od aktywnej komórki jako linki otwierające te pliki. Gdy w tym obszarze są dane, najpierw zapyta, czy je zastąpić.

W nowym arkuszu — Tworzy arkusz „Spis plików" (zielona karta): w A1 tytuł, w A2 ścieżka folderu, od A4 nazwy plików jako linki. Gdy taki arkusz już jest, zapyta, czy go zastąpić. Można cofnąć przyciskiem Cofnij ForEDU.

QR

QR — Kody QR bez internetu: Kod QR jako zdjęcie, Kod QR jako obiekt (kolory, logo, sam się odświeża) i Ustawienia kodu QR. Ustawienia są też pod prawym przyciskiem myszy na kodzie.

Kod QR jako zdjęcie — Tworzy kod QR z tekstu lub adresu strony w zaznaczonej komórce i wstawia go obok jako obrazek. Działa bez internetu, a kod powstaje w samym dodatku. Np.: dla www.foredu.pl otrzymasz kod, który po zeskanowaniu telefonem otworzy stronę.

Kod QR jako obiekt — Wstawia kod QR, który możesz dopasować: kolory, przezroczyste tło, logo w środku i odporność na błędy. Gdy kod pochodzi z komórki, sam się odświeża po zmianie jej zawartości. Bez dodatku kod nadal jest widoczny, ale przestaje się odświeżać.

Ustawienia kodu QR — Zmienia wygląd i źródło zaznaczonego kodu QR utworzonego przyciskiem Kod QR jako obiekt. Ta sama opcja jest pod prawym przyciskiem myszy na kodzie.

O dodatku

Dodaj brakujące funkcje dostępne w nowszych wersjach Excel — Włącza funkcje, których brakuje w starszych wersjach Excela, np. X.WYSZUKAJ w Excelu 2013–2019.

Szkolenia — Otwiera stronę foredu.pl.

Funkcje — Otwiera stronę funkcjeexcel.pl.

O dodatku — Pokazuje informacje o dodatku i listę funkcji.

Licencja — Wyświetla warunki licencji dodatku ForEDU: zasady bezpłatnego korzystania, kopiowania i rozpowszechniania.

Ustawienia kodu QR —

Ustawienia kodu QR —

Tryb obliczania dotyczy całej sesji Excel; pierwszy otwarty plik może narzucić tryb. Semafor: zielony automatycznie, żółty bez tabel danych, czerwony ręcznie. Ostrzeganie przy ręcznym obliczaniu jest domyślnie wyłączone.

Pokaż w okienku: maks. 20 wierszy × 3 kolumny; podgląd na żywo. Edytuj zapisuje do Excela, komórki z formułami pozostają bez zmian.

Lista wielopoziomowa: źródło w kolumnach kolejnych poziomów. Listy zależne i wybór w jednej komórce działają bez dodatku (Excel 2010+); dane są w ukrytym ForEDU_Listy. Menu kaskadowe wymaga dodatku; konfiguracja zapisywana w skoroszycie (ForEDU_Listy i nazwa ForEDU_MenuN).

Narzędzie „Liczba z tekstu”

Zamienia liczby zapisane jako tekst (np. „2,500.70” albo „1 032,00 zł”) na prawdziwe liczby. Po kliknięciu otwiera się okno:

- **Stary zapis:** przykład z pierwszej niepustej komórki tekstowej zaznaczenia oraz listy „Separator tysięcy” i „Separator dziesiętny” (spacja, przecinek, kropka, myślnik, ukośnik, średnik, pionowa kreska, brak). Grupy

tysięcy muszą mieć po 3 cyfry; waluty, spacje na brzegach i minus (z przodu, z tyłu, w nawiasie) są rozpoznawane. Gdy oba separatory są takie same, przycisk „Zamień” jest nieaktywny.

- **Nowy zapis:** podgląd, jak liczba zostanie odczytana, np. 2 500,70. W komórce zawsze powstaje prawdziwa liczba w formacie Ogólne, jak wpisana ręcznie (format Tekst zmienia się na Ogólny).
- **Sprawdź, czy są odstępstwa:** lista komórek, które nie pasują do starego zapisu – adres i treść, np. „B7: 3,5 00”; komórki z formułą z dopiskiem „(formuła)”, np. „C4: =SUMA(B2:B9)”. Widać do 200 pozycji i łączną liczbę. Te elementy zostaną pominięte.
- **Zaznacz pominięte komórki na żółto:** pominięte komórki (także z formułami) dostają żółte wypełnienie, aby łatwo je znaleźć i poprawić.
- **Zamień:** zamienia pasujące komórki i pokazuje podsumowanie. Wybrane separatory są zapamiętywane.

Narzędzie „Data z tekstu”

Zamienia daty zapisane jako tekst (np. „22.12.2000”, „22/12/2000”, „2000/12/22”, „22-12 2000”, „22 grudnia 2000”) na prawdziwe daty Excela w formacie rrrr-mm-dd. Godziny nie są obsługiwane, a kolejność dnia i miesiąca nigdy nie jest zgadywana – wybierasz ją sam. Okno:

- **Stary zapis:** przykład z zaznaczenia oraz listy: „Kolejność” (DD-MM-RRRR, MM-DD-RRRR, RRRR-MM-DD, RRRR-DD-MM), „Separator” (dowolny – domyślnie, kropka, ukośnik, myślnik, spacja, brak, np. 22122000) i „Początek roku” dla lat dwucyfrowych (20 → 95 = 2095, albo 19 → 1995). Rozpoznawane są nazwy miesięcy po polsku i angielsku: grudzień, grudnia, gru, Dec, December – bez względu na wielkość liter i polskie znaki.
- **Nowy zapis:** podgląd daty, np. 2000-12-22. W komórce powstaje data (liczba seryjna) z formatem rrrr-mm-dd.
- **Sprawdź, czy są odstępstwa:** lista niepasujących komórek z powodem: „inny zapis”, „data niemożliwa” (np. 31.02.2000, miesiąc 13, dzień 55) lub „formuła”; do 200 pozycji i łączna liczba. Opcja „Zaznacz pominięte komórki na żółto” – jak w „Liczba z tekstu”.
- **Zamień:** gdy są błędy, najpierw pojawia się okno z pierwszymi 5 błędami i ich łączną liczbą, opcją „Oznacz błędy na żółto” oraz przyciskami „Mimo to wykonaj” (zamienia poprawne, pomija błędne) i „Anuluj” (nic nie zmienia). Bez błędów zamiana następuje od razu; na końcu podsumowanie. Ustawienia są zapamiętywane.

Ta sama zamiana dla pojedynczej komórki w formule: ForEDU.LICZBA.Z.TEKSTU i ForEDU.DATA.Z.TEKSTU (rozdział „Tekst”).

Zapis polski: 1000 → jeden tysiąc; 1200 → jeden tysiąc dwieście; 2 001 000 → dwa miliony jeden tysiąc. Pojedyncze wyższe skale: milion, miliard, bilion. Zasada dotyczy wszystkich wariantów SŁOWNIE, także licznika części ułamkowej w RESZTA.

Języki funkcji SŁOWNIE

Funkcje ForEDU.SŁOWNIE, ForEDU.SŁOWNIE.PLN, ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA i ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA mają opcjonalny drugi argument **język** – kod w cudzysłowie, wielkość liter bez znaczenia, np. =ForEDU.SŁOWNIE.PLN(1234,56; "FR"). Inny kod → #ARG!. Kwoty zawsze kończą się „PLN gg/100”, a ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA używa ułamków danego języka z poprawną odmianą (np. 0,22 → двадцать две сотых, dvacet dvě setiny, dvidešimt dvi šimtosios).

Kod	Język	1234,56 → ForEDU.SŁOWNIE.PLN
PL	polski (domyślnie)	(jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery PLN 56/100)
EN	angielski brytyjski (też GB)	(one thousand two hundred and thirty-four PLN 56/100)
US	angielski amerykański	(one thousand two hundred thirty-four PLN 56/100)

DE	niemiecki	(eintausendzweihundertvierunddreißig PLN 56/100)
ES	hiszpański	(mil doscientos treinta y cuatro PLN 56/100)
FR	francuski	(mille deux cent trente-quatre PLN 56/100)
IT	włoski	(milleduecentotrentaquattro PLN 56/100)
UK	ukraiński (też UA)	(одна тисяча двісті тридцять чотири PLN 56/100)
RU	rosyjski	(одна тысяча двести тридцать четыре PLN 56/100)
BE	białoruski (też BY)	(адна тысяча дзвесце трыццаць чатыры PLN 56/100)
CS	czeski (też CZ)	(tisíc dvě stě třicet čtyři PLN 56/100)
SK	słowacki	(tisícdvestotridsaťštyri PLN 56/100)
LT	litewski	(tūkstantis du šimtai trisdešimt keturi PLN 56/100)

- **UK:** to kod języka ukraińskiego (ISO 639-1), nie Wielkiej Brytanii – angielski brytyjski to EN lub GB.
- **Szybkość:** słowa każdego języka są wczytywane dopiero przy pierwszym użyciu tego języka. Nieużywane języki nie zajmują pamięci i nie spowalniają funkcji – przy PL pracuje wyłącznie polski.
- **Nazwy miesięcy i dni:** ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC i ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG przyjmują te same kody języków (np. =ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(1; "CS") → leden; rozdział „Daty i czas pracy").
- **Pisownia:** FR – tradycyjna (vingt et un, quatre-vingts, deux cent mille); IT i SK – łączna poniżej miliona (milleduecentotrentaquattro, tisícdvestotridsaťštyri); DE – łączna jak na czekach.

Funkcje online i offline

Funkcja	Internet	Serwis / adres
ForEDU.DNI.ROBOCZE.PL	NIE	działa offline
ForEDU.DZIEŃ.ROBOCZY.PL	NIE	działa offline
ForEDU.CZAS.PRACY.NOMINAŁ	NIE	działa offline
ForEDU.WIEK.Z.DATY	NIE	działa offline
ForEDU.KWARTAŁ	NIE	działa offline
ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC	NIE	działa offline
ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG	NIE	działa offline
ForEDU.KRS.DANE	TAK	Krajowy Rejestr Sądowy Ministerstwa Sprawiedliwości, api-krs.ms.gov.pl
ForEDU.VAT.STATUS	TAK	Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)
ForEDU.RACHUNEK.BIAŁA.LISTA	TAK	Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)
ForEDU.NIP.NAZWA	TAK	Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)
ForEDU.NIP.NAZWA.Z.MF	TAK	Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)
ForEDU.NIP.NAZWA.Z.GUS	TAK	bazafirm.oferia.com.pl (prywatna wyszukiwarka firm, nie GUS)
ForEDU.RACHUNEK.NIP	TAK	Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)
ForEDU.NIP.Z.RACHUNKU	TAK	Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)
ForEDU.REGON.CZY.POPRAWNY	NIE	działa offline
ForEDU.NIP.CZY.POPRAWNY	NIE	działa offline

ForEDU.RACHUNEK.CZY.POPRAWNY	**NIE**	działa offline
ForEDU.PESEL.CZY.POPRAWNY	**NIE**	działa offline
ForEDU.PESEL.DATA.URODZENIA	**NIE**	działa offline
ForEDU.PESEL.ZWROT	**NIE**	działa offline
ForEDU.TEKST.OCZYŚĆ	**NIE**	działa offline
ForEDU.ZŁĄCZ.TEKSTY	**NIE**	działa offline
ForEDU.TEKST.MIĘDZY	**NIE**	działa offline
ForEDU.LICZBA.Z.TEKSTU	**NIE**	działa offline
ForEDU.DATA.Z.TEKSTU	**NIE**	działa offline
ForEDU.KOD.POCZTOWY.NAPRAW	**NIE**	działa offline
ForEDU.SŁOWNIE.PLN	**NIE**	działa offline
ForEDU.SŁOWNIE	**NIE**	działa offline
ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA	**NIE**	działa offline
ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA	**NIE**	działa offline
ForEDU.KURS.WALUTY	**TAK**	Narodowy Bank Polski, api.nbp.pl (kursy średnie, tabele A i B)
ForEDU.KM.DROGA	**TAK**	OpenStreetMap Nominatim (nominatim.openstreetmap.org) i OSRM (router.project-osrm.org)
ForEDU.WYSZUKAJ.I.WYPISZ	**NIE**	działa offline
X.WYSZUKAJ	**NIE**	działa offline
UNIKATOWE	**NIE**	działa offline
FILTRUJ	**NIE**	działa offline
ForEDU.SORTUJ	**NIE**	działa offline
ForEDU.ZAOKR.GEO	**NIE**	działa offline
ForEDU.CZY.ARKUSZ.ISTNIEJE	**NIE**	działa offline
ForEDU.DOWÓD.OSOBISTY.CZY.POPRAWNY	NIE	działa offline; sprawdzenie techniczne, nie rejestr
ForEDU.IBAN.ŚWIAT.CZY.POPRAWNY	NIE	działa offline; sprawdzenie techniczne, nie rejestr
ForEDU.KARTA.PŁATNICZA.CZY.POPRAWNA	NIE	działa offline; sprawdzenie techniczne, nie rejestr
ForEDU.ISBN.CZY.POPRAWNY	NIE	działa offline; sprawdzenie techniczne, nie rejestr
ForEDU.KSIĘGA.WIECZYSTA.CZY.POPRAWNA	NIE	działa offline; sprawdzenie techniczne, nie rejestr
ForEDU.NPWZ.CZY.POPRAWNY	NIE	działa offline; sprawdzenie techniczne, nie rejestr

Uwaga: narzędzia ze wstążki (nie funkcje arkusza) też mogą korzystać z sieci – np. czytanie tekstu głosem neuronowym łączy się z usługą Microsoft Azure Speech (region.tts.speech.microsoft.com) na klucz wpisany przez użytkownika.

Daty i czas pracy

ForEDU.DNI.ROBOCZE.PL

`=ForEDU.DNI.ROBOCZE.PL(data_od; data_do; dodatkowe_wolne)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Liczy dni robocze (pon.–pt.) od data_od do data_do włącznie, bez polskich świąt ustawowych (ustawa z 18.01.1951 o dniach wolnych od pracy, Wigilia od 2025). Np. styczeń 2026 → 20.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
data_od	Pierwszy dzień: data w komórce lub tekst RRRR-MM-DD, np. 2026-01-01. Liczony włącznie.	data (komórka z datą albo tekst RRRR-MM-DD)	2026-01-01
data_do	Ostatni dzień: data w komórce lub tekst RRRR-MM-DD, np. 2026-01-31. Liczony włącznie. Wcześniejszy niż data_od = wynik ujemny.	data (jak wyżej)	2026-01-31
dodatkowe_wolne	Opcjonalnie: zakres z datami dodatkowych dni wolnych, np. F2:F5 (dzień wolny za święto w sobotę, dzień wolny w firmie). Puste komórki są pomijane.	zakres komórek z datami (opcjonalny)	F2:F5

Wynik: Liczba całkowita – dni robocze. Ujemna, gdy data_do jest wcześniejsza niż data_od (tak jak w funkcji Excela DNI.ROBOCZE).

Przykład: `=ForEDU.DNI.ROBOCZE.PL("2026-01-01"; "2026-01-31")` → **20 (22 dni pon.–pt. minus 1 i 6 stycznia)**

Jak to działa: Działa jak wbudowana funkcja DNI.ROBOCZE, ale polskie święta są już wpisane w dodatek – nie trzeba ich przepisywać do arkusza. Święto w sobotę nie zmniejsza liczby dni pon.–pt.; jeśli pracodawca wyznaczył za nie inny dzień wolny, wpisz ten dzień w zakres dodatkowe_wolne.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (t.j. Dz.U. 2025 poz. 296), art. 1; Wigilia 24 grudnia – ustawa z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2024 poz. 1965), w mocy od 1 lutego 2025 r.

ForEDU.DZIEŃ.ROBOCZY.PL

`=ForEDU.DZIEŃ.ROBOCZY.PL(data_start; liczba_dni; dodatkowe_wolne)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zwraca datę oddaloną o podaną liczbę dni roboczych od data_start (ujemna = wstecz), z pominięciem weekendów i polskich świąt (ustawa z 18.01.1951 o dniach wolnych od pracy). Wynik sformatuj jako datę.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
data_start	Data początkowa: komórka z datą lub tekst	data	2026-12-22

	RRRR-MM-DD, np. 2026-12-22. Sam dzień startu nie jest liczony.		
liczba_dni	Ile dni roboczych dodać: liczba całkowita, np. 5; ujemna (np. -3) liczy wstecz; 0 zwraca data_start.	liczba całkowita (dni robocze)	5
dodatkowe_wolne	Opcjonalnie: zakres z datami dodatkowych dni wolnych, np. F2:F5. Te dni też są pomijane.	zakres komórek z datami (opcjonalny)	F2:F5

Wynik: Data (liczba seryjna Excela – ustaw format komórki „Data").

Przykład: `=ForEDU.DZIEŃ.ROBOCZY.PL("2026-12-22"; 5)` → **2026-12-31 (pominięte: 24, 25, 26 grudnia i weekend)**

Jak to działa: Działa jak wbudowana funkcja DZIEŃ.ROBOCZY. Przydaje się do terminów płatności, dostaw czy załatwiania spraw w „X dni roboczych".

Podstawa prawna: ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (t.j. Dz.U. 2025 poz. 296), art. 1; Wigilia 24 grudnia – ustawa z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2024 poz. 1965), w mocy od 1 lutego 2025 r.

ForEDU.CZAS.PRACY.NOMINAŁ

`=ForEDU.CZAS.PRACY.NOMINAŁ(rok; miesiąc; etat)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Wymiar czasu pracy w godzinach w miesiącu wg art. 130 § 1–2 Kodeksu pracy: 40 h × pełne tygodnie + 8 h × dni pon.–pt., minus 8 h za każde święto poza niedzielą. Np. grudzień 2026 → 160.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
rok	Rok jako liczba, np. 2026 (zakres 1900–2200).	liczba całkowita	2026
miesiąc	Numer miesiąca 1–12, np. 12 = grudzień.	liczba całkowita 1–12	12
etat	Opcjonalnie: etat jako ułamek, np. 0,5 albo "1/2" (pół etatu). Pominięty = 1, czyli pełny etat.	ułamek od 0 do 1 (opcjonalny)	0,5

Wynik: Liczba godzin (zaokrąglona do 0,01 h przy niepełnym etacie).

Przykład: `=ForEDU.CZAS.PRACY.NOMINAŁ(2026; 12; 0,5)` → **80 (pełny etat: 160 h)**

Jak to działa: Wzór z art. 130: 40 godzin × liczba pełnych tygodni okresu + 8 godzin × liczba dni od poniedziałku do piątku pozostałych do końca okresu, a każde święto przypadające w innym dniu niż niedziela obniża wymiar o 8 godzin (także święto w sobotę). Dotyczy pracowników bez ruchu ciągłego. Nie uwzględnia nieobecności (art. 130 § 3).

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz.U. 2025 poz. 277), art. 130 § 1–2

- ustawa z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (t.j. Dz.U. 2025 poz. 296), art. 1; Wigilia 24 grudnia – ustawa z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o dniach wolnych od pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2024 poz. 1965), w mocy od 1 lutego 2025 r.

ForEDU.WIEK.Z.DATY

`=ForEDU.WIEK.Z.DATY(data_urodzenia; na_dzień)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Wiek w pełnych latach (art. 112 Kodeksu cywilnego: wiek osiąga się z początkiem dnia urodzin; ur. 29.02 – w latach nieprzestępnych 28.02). Bez na_dzień liczy na dziś. Błąd → #ARG!.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
data_urodzenia	Data urodzenia: komórka z datą lub tekst RRRR-MM-DD, np. 1985-04-12.	data	1985-04-12
na_dzień	Opcjonalnie: dzień, na który liczyć wiek, np. 2026-11-07. Pominięty = dziś; dla codziennej aktualizacji wpisz DZIŚ().	data (opcjonalna)	DZIŚ()

Wynik: Liczba całkowitych lat (np. 41). #ARG!, gdy data jest błędna albo na_dzień jest wcześniejszy niż data urodzenia.

Przykład: `=ForEDU.WIEK.Z.DATY("1985-04-12"; "2026-11-07")` → **41**

Jak to działa: Wiek zmienia się z początkiem dnia urodzin (np. 18 lat kończy się 12.04 o północy rozpoczynającej ten dzień). Osoba urodzona 29 lutego w roku nieprzestępnym osiąga kolejny rok życia 28 lutego – art. 112 k.c. każe wtedy przyjąć ostatni dzień miesiąca. Bez argumentu na_dzień funkcja liczy na dzień ostatniego przeliczenia arkusza; aby wynik zmieniał się sam każdego dnia, wpisz jako drugi argument DZIŚ().

Podstawa prawna: ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2026 poz. 795), art. 112

ForEDU.KWARTAŁ

`=ForEDU.KWARTAŁ(data)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zwraca numer kwartału (1–4) dla daty: styczeń–marzec 1, kwiecień–czerwiec 2, lipiec–wrzesień 3, październik–grudzień 4. Np. 2026-12-10 → 4. Błędna data → #ARG!.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
data	Data: komórka z datą lub tekst RRRR-MM-DD, np. 2026-12-10.	data	"2026-12-10"

Wynik: Liczba 1, 2, 3 albo 4.

Przykład: `=ForEDU.KWARTAŁ("2026-12-10")` → **4**

Jak to działa: Kwartały kalendarzowe. Aby otrzymać opis typu „IV kw. 2026”, połącz wynik z ROK() albo użyj ZŁĄCZ.TEKSTY.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC

`=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(liczba; język)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Nazwa miesiąca z numeru 1–12 (mianownik). Np. (1) → styczeń, (1;"EN") → January, (1;"DE") → Januar, (12;"CS") → prosinec. Poza 1–12 → #ARG!.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
liczba	Numer miesiąca 1–12 (liczba lub tekst "1"), np. MIESIĄC(A2). 0, 13, 1,5 lub tekst → #ARG!.	liczba całkowita 1–12	MIESIĄC(A2)
język	Opcjonalnie: PL (domyślnie), EN/GB, US, DE, ES, FR, IT, UK/UA, RU, BE/BY, CS/CZ, SK, LT. Np. "FR" → janvier. Inny kod → #ARG!.	tekst (opcjonalny)	"EN"

Wynik: Tekst – pełna nazwa miesiąca w mianowniku, bez skrótów.

Przykład: `=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(MIESIĄC("2026-11-07"))` → **listopad**

Przykłady:

Formuła / co jest w komórce	Wynik
=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(1)	styczeń
=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(1; "EN")	January
=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(3; "DE")	März
=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(8; "FR")	août
=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(5; "UK")	травень
=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(12; "CS")	prosinec
=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(5; "LT")	gegužė
=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC("1")	styczeń (tekst "1" też działa)
=ForEDU.LICZBA.NA.MIESIĄC(13)	#ARG!

Jak to działa: Wielkość liter wg pisowni danego języka: wielką literą tylko EN/US i DE (January, Januar), w pozostałych językach małą (styczeń, enero, janvier, leden). Kody języków te same co w funkcjach SŁOWNIE. Funkcja nie jest ulotna – przelicza się tylko po zmianie argumentów.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG

`=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(liczba; język)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Nazwa dnia tygodnia z numeru wg ISO 8601: 1 = poniedziałek … 7 = niedziela. Np. (1) → poniedziałek, (1;"EN") → Monday, (7;"DE") → Sonntag. Poza 1–7 → #ARG!.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
liczba	Numer dnia 1–7 (1 = poniedziałek), np. DZIEŃ.TYG(A2;2). 0, 8, 1,5 lub tekst → #ARG!.	liczba całkowita 1–7	DZIEŃ.TYG(A2 ; 2)
język	Opcjonalnie: PL (domyślnie), EN/GB, US, DE, ES, FR, IT, UK/UA, RU, BE/BY, CS/CZ, SK, LT. Np. "RU" → понедельник. Inny kod → #ARG!.	tekst (opcjonalny)	"DE"

Wynik: Tekst – pełna nazwa dnia w mianowniku, bez skrótów.

Przykład: `=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(DZIEŃ.TYG("2026-11-07"; 2))` → **sobota**

Przykłady:

Formuła / co jest w komórce	Wynik
=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(1)	poniedziałek
=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(1; "EN")	Monday
=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(7; "DE")	Sonntag
=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(3; "ES")	miércoles
=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(5; "RU")	пятница
=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(7; "SK")	nedeľa
=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(1; "LT")	pirmadienis
=ForEDU.LICZBA.NA.DZIEŃ.TYG(8)	#ARG!

Jak to działa: Numeracja ISO 8601 (tydzień od poniedziałku), czyli taka, jaką zwraca DZIEŃ.TYG(data; 2) – z typem 1 (domyślnym w Excelu) niedziela miałaby numer 1. Wielkość liter wg pisowni języka: Monday, Montag, ale poniedziałek, lundi, pondělí. Kody języków te same co w SŁOWNIE.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

Firmy – dane z internetu

ForEDU.KRS.DANE

`=ForEDU.KRS.DANE(numer_krs; pole; rejestr)`

Połączenie z internetem: **TAK – zapytanie do API: Krajowy Rejestr Sądowy Ministerstwa Sprawiedliwości, api-krs.ms.gov.pl**

Co robi: Dane firmy, stowarzyszenia lub fundacji z KRS (otwarte API Ministerstwa Sprawiedliwości, wymaga internetu). Pola: NAZWA (domyślne), FORMA, NIP, REGON, ADRES, MIEJSCOWOŚĆ, STATUS, DATA.REJESTRACJI.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
numer_krs	Numer KRS, z zerami na początku lub bez, np. 19193 albo "0000019193".	tekst lub liczba (do 10 cyfr)	"0000019193"
pole	Opcjonalnie: co zwrócić – NAZWA, FORMA, NIP, REGON, ADRES, MIEJSCOWOŚĆ, STATUS albo DATA.REJESTRACJI, np. "ADRES". Pominięte = NAZWA.	tekst (opcjonalny)	"ADRES"
rejestr	Opcjonalnie: "P" = rejestr przedsiębiorców, "S" = stowarzyszeń i fundacji. Pominięty = najpierw P, potem S.	"P" albo "S" (opcjonalny)	"P"

Wynik: Tekst z odpisu aktualnego KRS. Komunikaty: „Nie znaleziono w KRS”, „Brak połączenia z API KRS”, „Błędny numer KRS”. Podczas pobierania komórka przez chwilę pokazuje #N/D!.

Przykład: `=ForEDU.KRS.DANE("0000019193"; "ADRES")` → **ALEJE JEROZOLIMSKIE 142A, 02-305 WARSZAWA**

Jak to działa: Dane pochodzą z odpisu aktualnego udostępnianego przez otwarte API KRS (api-krs.ms.gov.pl), bez klucza i opłat. STATUS: „aktywny w rejestrze”, „w likwidacji”, „w upadłości”, „w restrukturyzacji” – na podstawie działu 6 odpisu. Dodatek pobiera każdy numer tylko raz na sesję Excela. Odpis z API nie zastępuje urzędowego odpisu do sądu czy przetargu.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (t.j. Dz.U. 2025 poz. 869) – jawność rejestru i udostępnianie danych
- otwarte API KRS Ministerstwa Sprawiedliwości: https://api-krs.ms.gov.pl

ForEDU.VAT.STATUS

`=ForEDU.VAT.STATUS(nip; data)`

Połączenie z internetem: **TAK – zapytanie do API: Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)**

Co robi: Status VAT firmy z białej listy MF na dany dzień: Czynny, Zwolniony albo Niezarejestrowany. Np. =ForEDU.VAT.STATUS("526-025-09-95") → Czynny. Błędny NIP → #ARG!; brak połączenia → „Nie sprawdzono". Wymaga internetu.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
nip	NIP firmy: 10 cyfr, z kreskami, spacjami lub z PL, np. "526-025-09-95", "PL5260250995" albo A2.	tekst lub liczba	A2
data	Opcjonalnie: dzień sprawdzenia, np. "2026-10-01" lub komórka z datą. Pominięta = dziś. Nie z przyszłości; wykaz sięga ok. 5 lat wstecz.	data (opcjonalna)	"2026-10-01"

Wynik: Tekst: „Czynny", „Zwolniony" albo „Niezarejestrowany" (podmiotu z tym NIP nie ma w wykazie). #ARG! – błędny NIP (zła suma kontrolna) albo data z przyszłości. „Nie sprawdzono" – brak połączenia lub błąd serwera MF; „Nie sprawdzono: Data sprzed zakresu rejestru." – data starsza niż zakres wykazu.

Przykład: `=ForEDU.VAT.STATUS("5260250995")` → **Czynny**

Przykłady:

Formuła / co jest w komórce	Wynik
=ForEDU.VAT.STATUS("5260250995")	Czynny
=ForEDU.VAT.STATUS("PL 526-025-09-95"; "2022-06-30")	Czynny
=ForEDU.VAT.STATUS("1234563218")	Niezarejestrowany
=ForEDU.VAT.STATUS("5260250996")	#ARG! (błędna suma kontrolna)
=ForEDU.VAT.STATUS(A2; "2015-01-01")	Nie sprawdzono: Data sprzed zakresu rejestru.

Jak to działa: Funkcja pyta wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów o stan na wskazany dzień. „Nie sprawdzono" nigdy nie oznacza, że firma jest nieczynna – oznacza tylko, że nie udało się zapytać serwisu; spróbuj później (F9). Wyniki są zapamiętywane do zamknięcia Excela osobno dla każdej pary NIP i data. Podczas pobierania komórka chwilę pokazuje #N/D!. Status „Zwolniony" dotyczy podatników zwolnionych z VAT (np. podmiotowo), którzy są w wykazie.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263), art. 96b ust. 1 – Szef Krajowej Administracji Skarbowej prowadzi elektroniczny wykaz podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT (czynni i zwolnieni) oraz podmiotów niezarejestrowanych, wykreślonych i przywróconych do rejestru.
- Art. 96b ust. 2 tej ustawy – wykaz można sprawdzić (także automatycznie) na wybrany dzień przypadający nie wcześniej niż w okresie 5 lat poprzedzających rok, w którym podmiot jest sprawdzany; stąd granica dat w argumencie data.

ForEDU.RACHUNEK.BIAŁA.LISTA

`=ForEDU.RACHUNEK.BIAŁA.LISTA(nip; rachunek; data; identyfikator)`

Połączenie z internetem: TAK – zapytanie do API: Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)

Co robi: Czy rachunek należy do firmy na białej liście MF w danym dniu: TAK albo NIE. Sprawdzaj przed przelewem powyżej 15 000 zł. Błędny NIP lub rachunek → #ARG!; brak połączenia → „Nie sprawdzono”. Wymaga internetu.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
nip	NIP odbiorcy przelewu: 10 cyfr, z kreskami lub bez, np. "5260250995" albo A2.	tekst lub liczba	A2
rachunek	Numer rachunku: 26 cyfr, ze spacjami lub PL, np. "PL 58 1030 1508 0000 0005 0313 1332" albo B2.	tekst	B2
data	Opcjonalnie: dzień sprawdzenia (najlepiej dzień zlecenia przelewu), np. "2026-11-06". Pominięta = dziś. Nie z przyszłości.	data (opcjonalna)	"2026-11-06"
identyfikator	Opcjonalnie: PRAWDA = dopisz identyfikator zapytania MF, np. „TAK | id: xftUE-997a8m7” – zachowaj go jako dowód sprawdzenia. Pominięty = FAŁSZ.	PRAWDA/FAŁSZ (opcjonalny)	PRAWDA

Wynik: „TAK” – rachunek jest przypisany do tego NIP w wykazie w danym dniu; „NIE” – nie jest. Z identyfikator = PRAWDA: „TAK | id: …”. #ARG! – błędny NIP, rachunek (nie 26 cyfr albo zła suma kontrolna) lub data z przyszłości. „Nie sprawdzono” – brak połączenia lub błąd serwera MF.

Przykład: `=ForEDU.RACHUNEK.BIAŁA.LISTA(A2; B2; C2; PRAWDA)` → **TAK | id: …**

Przykłady:

Formuła / co jest w komórce	Wynik
=ForEDU.RACHUNEK.BIAŁA.LISTA("5260250995"; "58 1030 1508 0000 0005 0313 1332")	TAK
=ForEDU.RACHUNEK.BIAŁA.LISTA("5260250995"; "61 1090 1014 0000 0712 1981 2874")	NIE
=ForEDU.RACHUNEK.BIAŁA.LISTA(A2; B2; C2; PRAWDA)	TAK | id: xftUE-997a8m7
=ForEDU.RACHUNEK.BIAŁA.LISTA(A2; "123")	#ARG! (rachunek nie ma 26 cyfr)

Jak to działa: Funkcja korzysta z zapytania „check” wykazu podatników VAT (rachunek + NIP + dzień) i zwraca odpowiedź MF: TAK albo NIE.

Kiedy to ma znaczenie: przy zapłacie między przedsiębiorcami za transakcję, której jednorazowa wartość przekracza 15 000 zł (liczy się wartość całej transakcji, bez względu na liczbę płatności), za fakturę wystawioną przez czynnego podatnika VAT. Jeżeli przelew trafi na rachunek, którego w dniu zlecenia przelewu nie ma w wykazie: (1) nabywca będący podatnikiem VAT odpowiada solidarnie, całym swoim majątkiem, za zaległości VAT sprzedawcy w części przypadającej na tę dostawę; (2) przy fakturach wystawionych przed 1 stycznia 2027 r. wydatku w tej części nie zalicza się do kosztów uzyskania przychodów (a gdy już go zaliczono – zmniejsza się koszty albo zwiększa przychody w miesiącu zlecenia przelewu).

Jak uniknąć skutków: złożyć zawiadomienie ZAW-NR przy pierwszej zapłacie na dany rachunek, w terminie 7 dni od dnia zlecenia przelewu, do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla płacącego (e-Urząd Skarbowy lub papierowo); albo zapłacić w mechanizmie podzielonej płatności (MPP).

Zmiana od 2027 r.: ustawą z 18 września 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 1371, ogłoszona 21.10.2026 r.) od 1 stycznia 2027 r. sankcja w PIT i CIT dotyczy już tylko płatności bez rachunku płatniczego (np. gotówką); znika sankcja

kosztowa za rachunek spoza wykazu i za pominięcie MPP. Decyduje data wystawienia faktury: do faktur wystawionych przed 1.01.2027 r. stosuje się dawne przepisy, także gdy przelew jest zlecony w 2027 r. Odpowiedzialność solidarna z Ordynacji podatkowej i ZAW-NR pozostają bez zmian.

Praktyka: sprawdzaj rachunek w dniu zlecenia przelewu (argument data = dzień zlecenia), użyj identyfikator = PRAWDA i zachowaj identyfikator zapytania (requestId) razem z fakturą jako dowód sprawdzenia; wynik NIE przed przelewem – wyjaśnij numer z kontrahentem albo zapłać w MPP, a po przelewie złóż ZAW-NR w 7 dni.

Historycznie (2020 r.) termin wynosił 3 dni, a zawiadomienie składało się do urzędu wystawcy faktury; w czasie epidemii COVID-19 – 14 dni. Wyniki są zapamiętywane do zamknięcia Excela.:

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 622), art. 117ba § 1 – odpowiedzialność solidarna nabywcy za zaległości VAT dostawcy (czynnego podatnika VAT) w części przypadającej na dostawę, gdy zapłatę za fakturę przelano na rachunek inny niż zawarty w wykazie na dzień zlecenia przelewu; § 3 – wyłączenia: transakcja inna niż z art. 19 Prawa przedsiębiorców (pkt 1), ZAW-NR złożone przy pierwszej zapłacie na ten rachunek w terminie 7 dni od dnia zlecenia przelewu do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla płacącego (pkt 2), określone rachunki banków i SKOK (pkt 3), zapłata w mechanizmie podzielonej płatności (pkt 4), faktury z WNT, importu i odwrotnego obciążenia (pkt 5); § 4 – treść zawiadomienia.
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480), art. 19 – płatność przez rachunek płatniczy jest obowiązkowa, gdy stroną transakcji jest inny przedsiębiorca, a jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę płatności, przekracza 15 000 zł (waluty obce wg średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego przed dniem transakcji).
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.), art. 22p ust. 1 pkt 2, ust. 2 i ust. 4 oraz ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.), art. 15d ust. 1 pkt 2, ust. 2 i ust. 4 – wyłączenie z kosztów płatności na rachunek spoza wykazu, korekta w miesiącu zlecenia przelewu, wyjątki (m.in. ZAW-NR w 7 dni, MPP); stosowane do płatności za faktury wystawione przed 1 stycznia 2027 r.
- Ustawa z dnia 18 września 2026 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2026 r. poz. 1371, ogłoszona 21.10.2026 r.) – art. 1 pkt 2 i art. 2 pkt 4: nowe brzmienie art. 22p ust. 1 i art. 15d ust. 1 (tylko płatność bez pośrednictwa rachunku płatniczego) i uchylenie ust. 4, od 1 stycznia 2027 r. (art. 6); art. 3 ust. 2 – do płatności z faktur wystawionych przed 1 stycznia 2027 r. stosuje się przepisy dotychczasowe.
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 1263), art. 96b ust. 1 i ust. 3 pkt 13 – wykaz podatników VAT i zawarte w nim numery rachunków rozliczeniowych.

ForEDU.NIP.NAZWA

```
=ForEDU.NIP.NAZWA(nip; pole)
```

Połączenie z internetem: TAK – zapytanie do API: Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)

Co robi: Nazwa firmy z białej listy VAT MF po NIP (opcjonalnie adres/status/regon)

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
nip	NIP (z kreskami lub bez)	tekst lub liczba	A2
pole	nazwa | adres | status | regon	tekst (opcjonalny)	"status"

Wynik: Tekst z wykazu, albo komunikat: „Błędny NIP", „Nie znaleziono w wykazie VAT", „Brak połączenia z API MF".

Przykład: `=ForEDU.NIP.NAZWA(A2; "status")` → **Czynny**

Jak to działa: Wykaz obejmuje podmioty zarejestrowane jako podatnicy VAT oraz wykreślone i niezarejestrowane. Firmy, które nigdy nie zgłosiły się do VAT, mogą nie zostać znalezione – wtedy spróbuj ForEDU.NIP.NAZWA.Z.GUS albo ForEDU.KRS.DANE.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. 2026 poz. 1263), art. 96b – wykaz podatników VAT (biała lista)

ForEDU.NIP.NAZWA.Z.MF

`=ForEDU.NIP.NAZWA.Z.MF(nip; pole)`

Połączenie z internetem: TAK – zapytanie do API: Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)

Co robi: Nazwa firmy z białej listy VAT MF po NIP

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
nip	NIP	tekst lub liczba	A2
pole	nazwa | adres | status | regon	tekst (opcjonalny)	"adres"

Wynik: Tekst z wykazu lub komunikat błędu.

Przykład: `=ForEDU.NIP.NAZWA.Z.MF(A2)` → **nazwa firmy**

Jak to działa: Druga nazwa tej samej funkcji – zostawiona dla zgodności ze starszymi plikami.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. 2026 poz. 1263), art. 96b – wykaz podatników VAT (biała lista)

ForEDU.NIP.NAZWA.Z.GUS

`=ForEDU.NIP.NAZWA.Z.GUS(nip)`

Połączenie z internetem: TAK – zapytanie do serwisu internetowego: bazafirm.oferia.com.pl (prywatna wyszukiwarka firm, nie GUS)

Co robi: Pełna nazwa firmy po NIP (także JDG) z bazafirm.oferia.com.pl

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
nip	NIP	tekst lub liczba	A2

Wynik: Nazwa firmy albo „Nie znaleziono firmy" / „Błędny NIP" / „Brak połączenia".

Przykład: `=ForEDU.NIP.NAZWA.Z.GUS(A2)` → **nazwa firmy**

Jak to działa: Funkcja odczytuje stronę wyników prywatnego serwisu bazafirm.oferia.com.pl (nie jest to urzędowe API). Gdy serwis zmieni wygląd strony, funkcja może przestać działać. Do celów formalnych używaj danych z MF lub KRS.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.RACHUNEK.NIP

`=ForEDU.RACHUNEK.NIP(nip)`

Połączenie z internetem: TAK – zapytanie do API: Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)

Co robi: Numery rachunków bankowych firmy z białej listy MF po NIP

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
nip	NIP	tekst lub liczba	A2

Wynik: Tekst, np. „PL 61 1090 1014 0000 0712 1981 2874"; albo „Brak rachunku", „Błędny NIP".

Przykład: `=ForEDU.RACHUNEK.NIP(A2)` → **PL 61 1090 ... (rachunki firmy)**

Jak to działa: Pokazuje rachunki rozliczeniowe z wykazu według stanu na dziś (art. 96b ust. 3 pkt 13 ustawy o VAT). Przydatne przy sprawdzaniu, czy płacisz na rachunek z białej listy.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. 2026 poz. 1263), art. 96b – wykaz podatników VAT (biała lista)

ForEDU.NIP.Z.RACHUNKU

`=ForEDU.NIP.Z.RACHUNKU(rachunek)`

Połączenie z internetem: TAK – zapytanie do API: Wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów (biała lista), wykazpodatnikowvat.mf.gov.pl/api (zapasowo dotychczasowy adres wl-api.mf.gov.pl)

Co robi: NIP właściciela rachunku z białej listy MF

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
rachunek	Numer rachunku (26 cyfr)	tekst	A2

Wynik: NIP (10 cyfr) albo „Nie znaleziono w wykazie VAT" / „Błędny numer rachunku".

Przykład: `=ForEDU.NIP.Z.RACHUNKU(A2)` → **NIP firmy**

Jak to działa: Sprawdzenie odwrotne do RACHUNEK.NIP: kto jest właścicielem rachunku z faktury.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. 2026 poz. 1263), art. 96b – wykaz podatników VAT (biała lista)

Walidacja potwierdza jedynie budowę numeru i sumę kontrolną. Nie jest dowodem istnienia dokumentu, rachunku, publikacji lub księgi ani aktualnych uprawnień. Numery przechowuj jako tekst; nie zapisuj prawdziwych pełnych numerów kart w arkuszach.

Sprawdzanie numerów (offline)

ForEDU.REGON.CZY.POPRAWNY

`=ForEDU.REGON.CZY.POPRAWNY(numer)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Sprawdza bez internetu cyfrę kontrolną REGON: 9 cyfr (firma) albo 14 cyfr (jednostka lokalna; wtedy także pierwsze 9). Spacje i kreski są pomijane. Wynik PRAWDA/FAŁSZ – nie sprawdza, czy firma istnieje.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
numer	Numer REGON: tekst lub liczba, 9 albo 14 cyfr, np. 123456785 lub "12345678512347". Spacje i kreski są dozwolone.	tekst lub liczba	123456785

Wynik: PRAWDA – suma kontrolna się zgadza; FAŁSZ – numer błędny (zła długość, litery, zła cyfra kontrolna).

Przykład: `=ForEDU.REGON.CZY.POPRAWNY("123456785")` → **PRAWDA**

Jak to działa: REGON-9: pierwsze 8 cyfr mnoży się przez wagi 8, 9, 2, 3, 4, 5, 6, 7, sumę dzieli modulo 11; reszta 10 daje cyfrę 0. REGON-14: pierwsze 13 cyfr × wagi 2, 4, 8, 5, 0, 9, 7, 3, 6, 1, 2, 4, 8, modulo 11 (10 → 0). Rozporządzenie określa budowę numeru (8 cyfr porządkowych + cyfra kontrolna; dla jednostki lokalnej 14 cyfr), same wagi są metodą stosowaną przez GUS, nie są wypisane w akcie. Liczba wpisana do komórki traci zera z przodu – funkcja je uzupełnia.

Podstawa prawna:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz.U. 2015 poz. 2009 z późn. zm.) – budowa numeru REGON
- ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej – podstawa rejestru REGON

ForEDU.NIP.CZY.POPRAWNY

`=ForEDU.NIP.CZY.POPRAWNY(numer)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Sprawdza bez internetu cyfrę kontrolną NIP (10 cyfr). Pomija spacje, kreski i prefiks PL. Wynik PRAWDA/FAŁSZ. Nie sprawdza statusu VAT ani tego, czy firma istnieje (do tego ForEDU.NIP.NAZWA).

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
numer	NIP: tekst lub liczba, 10 cyfr, np. 123-456-32-18, 1234563218 albo PL1234563218.	tekst lub liczba	"123-456-32-18"

Wynik: PRAWDA – suma kontrolna się zgadza; FAŁSZ – numer błędny.

Przykład: `=ForEDU.NIP.CZY.POPRAWNY("123-456-32-18")` → **PRAWDA**

Jak to działa: Pierwsze 9 cyfr mnoży się przez wagi 6, 5, 7, 2, 3, 4, 5, 6, 7 i bierze resztę z dzielenia sumy przez 11; musi być równa 10. cyfrze. Reszta 10 oznacza numer błędny (takich NIP się nie nadaje). Ustawa nie zawiera wzoru na cyfrę kontrolną – to utrwalona metoda administracji skarbowej. Poprawna suma nie oznacza, że NIP został nadany ani że firma jest czynnym podatnikiem VAT.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (t.j. Dz.U. 2025 poz. 237) – nadawanie NIP; algorytm cyfry kontrolnej nie jest zapisany w przepisach

ForEDU.RACHUNEK.CZY.POPRAWNY

`=ForEDU.RACHUNEK.CZY.POPRAWNY(rachunek)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Sprawdza bez internetu cyfry kontrolne polskiego numeru rachunku (NRB 26 cyfr lub IBAN z PL) metodą modulo 97. Spacje są pomijane. Wynik PRAWDA/FAŁSZ albo opis błędu długości.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
rachunek	Numer rachunku: 26 cyfr (NRB) lub PL + 26 cyfr (IBAN), ze spacjami lub bez, np. "PL61 1090 1014 0000 0712 1981 2874".	tekst	"61 1090 1014 0000 0712 1981 2874"

Wynik: PRAWDA / FAŁSZ, albo tekst „Błędna długość (...)".

Przykład: `=ForEDU.RACHUNEK.CZY.POPRAWNY("61 1090 1014 0000 0712 1981 2874")` → **PRAWDA**

Jak to działa: NRB = 2 cyfry kontrolne + 8 cyfr numeru rozliczeniowego banku + 16 cyfr numeru rachunku; IBAN = „PL" + NRB. Sprawdzenie: liczba z przeniesionym na koniec kodem PL (2521) i cyframi kontrolnymi musi dawać resztę 1 z dzielenia przez 97. Poprawna suma nie oznacza, że rachunek istnieje.

Podstawa prawna: zarządzenie nr 7/2017 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 20 lutego 2017 r. w sprawie sposobu numeracji banków i rachunków bankowych (t.j. Dz.Urz. NBP 2019 poz. 9), § 13–16; metoda liczby kontrolnej: Polska Norma PN-F-01102

ForEDU.DOWÓD.OSOBISTY.CZY.POPRAWNY

=ForEDU.DOWÓD.OSOBISTY.CZY.POPRAWNY(numer)

Połączenie z internetem: NIE – cały kod działa offline

Co robi: Offline: format i suma kontrolna dowodu (3 litery + 6 cyfr), np. "ABA300000" → PRAWDA. Nie potwierdza ważności. Podstawa ogólna: ustawa o dowodach osobistych; algorytm techniczny, nie przepis ustawy.

Wynik: PRAWDA – cyfra kontrolna się zgadza; FAŁSZ – numer błędny (zła długość, znaki, cyfra kontrolna) lub komórka pusta.

Przykład: =ForEDU.DOWÓD.OSOBISTY.CZY.POPRAWNY("ABA300000") → PRAWDA

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
numer	Seria i numer dowodu: 3 litery i 6 cyfr, np. "ABA300000", "ABS 123456" albo "abs123456".	tekst	"ABA300000"

Jak to działa: Litery zamienia się na liczby A=10 … Z=35, cyfry zostają. Wszystkie 9 znaków mnoży się przez wagi 7, 3, 1, 9, 7, 3, 1, 7, 3 (4. znak to cyfra kontrolna z wagą 9) – suma musi dzielić się przez 10. Równoważnie: cyfra kontrolna = suma pozostałych 8 iloczynów mod 10. Przykład ABA300000: 10·7+11·3+10·1 = 113 → 3.

Podstawa prawna / norma techniczna: Ustawa z 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych – ogólne zasady dokumentu. Nie przypisujemy ustawie wag algorytmu cyfry kontrolnej.

ForEDU.IBAN.ŚWIAT.CZY.POPRAWNY

=ForEDU.IBAN.ŚWIAT.CZY.POPRAWNY(numer)

Połączenie z internetem: NIE – cały kod działa offline

Co robi: Offline: IBAN, długość kraju i MOD 97, np. "DE89370400440532013000" → PRAWDA. 89 kodów w tabeli dodatku; bez potwierdzenia istnienia konta. Normy: ISO 13616 i ISO/IEC 7064; rejestr SWIFT.

Wynik: PRAWDA – kraj z rejestru, długość i cyfry kontrolne się zgadzają; FAŁSZ – w przeciwnym razie.

Przykład: =ForEDU.IBAN.ŚWIAT.CZY.POPRAWNY("DE89 3704 0044 0532 0130 00") → PRAWDA

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
numer	IBAN z kodem kraju, ze spacjami lub bez, np. "DE89 3704 0044 0532 0130 00", "GB82WEST12345698765432" albo "IBAN PL61 1090 1014 0000 0712 1981 2874".	tekst	"DE89370400440532013000"

Jak to działa: Tabela długości wg rejestru IBAN SWIFT (wydanie 103, wrzesień 2026; 89 kodów krajów, np. PL 28, DE 22, GB 22, NO 15, RU 33, LC 32). Dozwolone tylko litery A–Z i cyfry, cyfry kontrolne 02–98. Pierwsze 4 znaki przenosi się na koniec, litery zamienia na liczby A=10 … Z=35, reszta z dzielenia przez 97 musi wynosić 1 (ISO 7064 MOD 97-10). Krajowe cyfry kontrolne w BBAN nie są sprawdzane. Dla polskiego NRB bez PL jest ForEDU.RACHUNEK.CZY.POPRAWNY.

Podstawa prawna / norma techniczna: Normy ISO 13616 oraz ISO/IEC 7064 (MOD 97-10); SWIFT jako organ rejestracyjny IBAN. Tabela 89 kodów jest wbudowana w tę wersję dodatku, nie aktualizuje się online.

ForEDU.KARTA.PŁATNICZA.CZY.POPRAWNA

=ForEDU.KARTA.PŁATNICZA.CZY.POPRAWNA(numer)

Połączenie z internetem: NIE – cały kod działa offline

Co robi: Offline: Luhn, 12–19 cyfr, np. "4111111111111111" → PRAWDA. Wpisuj jako tekst (Excel ma 15 cyfr precyzji). Nie potwierdza istnienia ani ważności karty. Norma: ISO/IEC 7812-1.

Wynik: PRAWDA – suma Luhna się zgadza; FAŁSZ – numer błędny (zła długość, litery, zła suma).

Przykład: =ForEDU.KARTA.PŁATNICZA.CZY.POPRAWNA("4111 1111 1111 1111") → PRAWDA

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
numer	Numer karty jako tekst, 12–19 cyfr, np. "4111 1111 1111 1111" albo "5555-5555-5555-4444".	tekst	"4111111111 111111"

Jak to działa: Algorytm Luhna (ISO/IEC 7812): od prawej co druga cyfra jest podwajana (wynik > 9 → minus 9), suma wszystkich cyfr musi dzielić się przez 10. Długość 12–19 cyfr. Nie sprawdza wystawcy, daty ważności ani CVV. Bezpieczeństwo: nie przechowuj pełnych numerów kart w arkuszach.

Podstawa prawna / norma techniczna: Norma ISO/IEC 7812-1 (numeracja kart, algorytm Luhna). Norma techniczna, nie potwierdzenie ważności karty ani zgoda na przechowywanie jej numeru.

ForEDU.ISBN.CZY.POPRAWNY

=ForEDU.ISBN.CZY.POPRAWNY(numer)

Połączenie z internetem: NIE – cały kod działa offline

Co robi: Offline: ISBN-10 lub ISBN-13 (978/979), np. "9780306406157" → PRAWDA. Pomija spacje, kreski i prefiks ISBN. Sprawdza sumę, nie istnienie publikacji. Norma: ISO 2108.

Wynik: PRAWDA – cyfra kontrolna się zgadza; FAŁSZ – numer błędny.

Przykład: =ForEDU.ISBN.CZY.POPRAWNY("978-0-306-40615-7") → PRAWDA

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
numer	ISBN-10 lub ISBN-13, np. "978-0-306-40615-7", "0-306-40615-2", "080442957X" albo "ISBN 978-0-306-40615-7".	tekst	"9780306406 157"

Jak to działa: Długość rozpoznawana sama. ISBN-10: cyfry × wagi 10, 9, … 1 (ostatni znak X = 10), suma podzielna przez 11. ISBN-13: musi zaczynać się od 978 lub 979; wagi 1, 3, 1, 3, … (jak EAN-13), suma podzielna przez 10. Kod kraju/grupy językowej (np. 83 dla Polski) jest częścią numeru – nie podaje się go osobno. Kreski mogą być w dowolnych miejscach.

Podstawa prawna / norma techniczna: Norma ISO 2108 oraz zasady International ISBN Agency. ISBN-10 jest formatem historycznym; od 2007 r. nadawane ISBN mają 13 cyfr.

ForEDU.KSIĘGA.WIECZYSTA.CZY.POPRAWNA

=ForEDU.KSIĘGA.WIECZYSTA.CZY.POPRAWNA(numer)

Połączenie z internetem: NIE – cały kod działa offline

Co robi: Offline: format i suma KW, np. "WA4M/00160286/2" → PRAWDA. Nie potwierdza istnienia księgi ani praw do nieruchomości. Podstawa ogólna: ustawa o księgach wieczystych i hipotece; algorytm techniczny.

Wynik: PRAWDA – format i cyfra kontrolna się zgadzają; FAŁSZ – numer błędny.

Przykład: =ForEDU.KSIĘGA.WIECZYSTA.CZY.POPRAWNA("WA4M/00160286/2") → PRAWDA

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
numer	Numer księgi, np. "WA4M/00160286/2",	tekst	"WA4M/

	"wa4m/00160286/2" albo "WA4M001602862" (13 znaków bez ukośników).		00160286/2"

Jak to działa: Format: kod wydziału (2 litery, cyfra, litera lub cyfra) / 8 cyfr / cyfra kontrolna; z ukośnikami albo 13 znaków bez nich (spacje i kreski pomijane). Wartości znaków: cyfry 0–9, X=10, A=11, B=12, C=13, D=14, E=15, F=16, G=17, H=18, I=19, J=20, K=21, L=22, M=23, N=24, O=25, P=26, R=27, S=28, T=29, U=30, W=31, Y=32, Z=33 (bez Q i V). 12 wartości × wagi 1, 3, 7, 1, 3, 7..., suma mod 10 = cyfra kontrolna. Nie sprawdza, czy kod wydziału istnieje.

Podstawa prawna / norma techniczna: Ustawa z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece – ogólna podstawa prowadzenia KW; instrukcja systemu EKW Ministerstwa Sprawiedliwości opisuje trzy części numeru. Nie przypisujemy ustawie wag algorytmu.

ForEDU.NPWZ.CZY.POPRAWNY

=ForEDU.NPWZ.CZY.POPRAWNY(numer)

Połączenie z internetem: NIE – cały kod działa offline

Co robi: Offline: PWZ lekarza/dentysty, 7 cyfr, np. "5425740" → PRAWDA. Pierwsza cyfra kontrolna, modulo 11 wg NIL. Nie sprawdza wpisu do rejestru ani uprawnień. Podstawa: zasady weryfikacji numeru PWZ opublikowane przez NIL.

Wynik: PRAWDA – cyfra kontrolna się zgadza; FAŁSZ – numer błędny.

Przykład: =ForEDU.NPWZ.CZY.POPRAWNY("5425740") → PRAWDA

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
numer	Numer PWZ: 7 cyfr (tekst lub liczba), np. 5425740. Nie zaczyna się od 0.	tekst	"5425740"

Jak to działa: Numer KABCDEF: K = (A·1 + B·2 + C·3 + D·4 + E·5 + F·6) mod 11. Numer nie zaczyna się od 0, więc reszta 0 lub 10 oznacza numer błędny. Przykład NIL: 4·1+2·2+5·3+7·4+4·5+0·6 = 71, 71 mod 11 = 5 → 5425740. Dotyczy lekarzy i lekarzy dentystów (nie pielęgniarek ani farmaceutów).

Podstawa prawna / norma techniczna: Zasady weryfikowania nr prawa wykonywania zawodu opublikowane przez Naczelną Izbę Lekarską: KABCDEF, K = (A×1+B×2+C×3+D×4+E×5+F×6) modulo 11; numer nie zaczyna się od 0. Ogólne ramy: ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

PESEL

ForEDU.PESEL.CZY.POPRAWNY

`=ForEDU.PESEL.CZY.POPRAWNY(pesel)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Sprawdza cyfrę kontrolną numeru PESEL (11 cyfr; wagi 1-3-7-9). Wynik PRAWDA/FAŁSZ. Nie sprawdza, czy numer został nadany. PESEL wpisuj jako tekst, by nie zgubić zer z przodu.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
pesel	Numer PESEL: 11 cyfr jako tekst, np. "02270803624" (komórka sformatowana jako tekst).	tekst (11 cyfr)	"02270803624"

Wynik: PRAWDA albo FAŁSZ.

Przykład: `=ForEDU.PESEL.CZY.POPRAWNY("02270803624")` → **PRAWDA**

Jak to działa: Pierwsze 10 cyfr mnoży się przez wagi 1, 3, 7, 9, 1, 3, 7, 9, 1, 3; cyfra kontrolna = 10 minus ostatnia cyfra sumy (0, gdy ta cyfra to 0).

Podstawa prawna: ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (t.j. Dz.U. 2026 poz. 384), art. 15 – budowa numeru PESEL

ForEDU.PESEL.DATA.URODZENIA

`=ForEDU.PESEL.DATA.URODZENIA(pesel)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Odczytuje datę urodzenia z numeru PESEL (cyfry 1–6; miesiąc +20 dla urodzonych w latach 2000–2099). Wynik sformatuj jako datę. PESEL wpisuj jako tekst.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
pesel	Numer PESEL: 11 cyfr jako tekst, np. "02270803624".	tekst (11 cyfr)	"02270803624"

Wynik: Data (liczba seryjna – ustaw format „Data"); #ARG! przy błędnym numerze.

Przykład: `=ForEDU.PESEL.DATA.URODZENIA("02270803624")` → **2002-07-08**

Jak to działa: Cyfry 1–2 to rok, 3–4 miesiąc, 5–6 dzień. Dla urodzonych w latach 2000–2099 do miesiąca dodaje się 20. Funkcja obsługuje roczniki 1900–2099.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (t.j. Dz.U. 2026 poz. 384), art. 15

ForEDU.PESEL.ZWROT

`=ForEDU.PESEL.ZWROT(pesel)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zwraca „pan” albo „pani” na podstawie 10. cyfry numeru PESEL (parzysta = kobieta, nieparzysta = mężczyzna). PESEL wpisuj jako tekst.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
pesel	Numer PESEL: 11 cyfr jako tekst, np. "02270803624".	tekst (11 cyfr)	"02270803624"

Wynik: Tekst „pan” albo „pani”; pusty przy błędnym numerze.

Przykład: `=ForEDU.PESEL.ZWROT("02270803624")` → **pani**

Jak to działa: Dziesiąta cyfra PESEL oznacza płeć: parzysta – kobieta, nieparzysta – mężczyzna.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (t.j. Dz.U. 2026 poz. 384), art. 15

Tekst

ForEDU.TEKST.OCZYŚĆ

`=ForEDU.TEKST.OCZYŚĆ(tekst)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Jak USUŃ.ZBĘDNE.ODSTĘPY, ale też zamienia twarde spacje (z Worda, PDF, stron WWW) na zwykłe i usuwa niewidoczne znaki, tabulatory i entery. Pomaga, gdy WYSZUKAJ.PIONOWO nie znajduje identycznie wyglądającego tekstu.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
tekst	Tekst lub komórka do oczyszczenia, np. A2.	tekst lub komórka	A2

Wynik: Oczyszczony tekst: pojedyncze zwykłe spacje, bez spacji na początku i końcu.

Przykład: `=ForEDU.TEKST.OCZYŚĆ(A2)  (A2 = "  Jan␣␣Kowalski " z twardymi spacjami)` → **Jan Kowalski**

Jak to działa: Zamienia na zwykłą spację: twarde spacje (U+00A0, U+2007, U+202F) i inne spacje Unicode, tabulator, enter (CR, LF) i pozostałe znaki sterujące. Usuwa: znaki o zerowej szerokości (U+200B–U+200D, U+2060), znacznik BOM (U+FEFF) i miękki dywiz. Na koniec zostawia pojedyncze spacje i obcina brzegi. Ta sama operacja jest na wstążce: Zamień w zaznaczonych komórkach → Tekst oczyść.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.ZŁĄCZ.TEKSTY

`=ForEDU.ZŁĄCZ.TEKSTY(zakres; separator)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Łączy teksty ze wszystkich niepustych komórek zakresu (wiersz po wierszu), wstawiając między nimi separator. Np. Ala, Ola, Ela z separatorem ", " → "Ala, Ola, Ela". Daty połącz przez TEKST().

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
zakres	Zakres komórek do połączenia, np. A2:A20. Puste komórki są pomijane; kolejność: wiersz po wierszu.	zakres komórek	A2:A4
separator	Opcjonalnie: tekst wstawiany między wartościami, np. ", " albo " ". Pominięty lub pusty = bez separatora.	tekst (opcjonalny)	", "

Wynik: Jeden tekst. #ARG!, gdy wynik przekroczyłby 32 767 znaków (limit komórki Excela).

Przykład: `=ForEDU.ZŁĄCZ.TEKSTY(A2:A4; ", ")  (A2:A4 = Ala, Ola, Ela)` → **Ala, Ola, Ela**

Jak to działa: Liczby są łączone w formacie ogólnym (jak przy =A1&""), PRAWDA/FAŁSZ po polsku. Daty są w Excelu liczbami – aby połączyć je jako daty, użyj np. TEKST(A2;"rrrr-mm-dd") w kolumnie pomocniczej.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.TEKST.MIĘDZY

```
=ForEDU.TEKST.MIĘDZY(tekst; numer; separator1; separator2; separator3; separator4; separator5)
```

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zwraca wskazaną część tekstu podzielonego separatorami. Np. "fr.uu.ii.pp" z numer 2 i separatorem "." → uu; numer -1 → ostatnia część (pp). Za duży numer → #N/D!. Można podać do 5 separatorów.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
tekst	Tekst lub komórka do podzielenia, np. A1 z tekstem "fr.uu.ii.pp".	tekst lub komórka	A1
numer	Która część: 1 = pierwsza, 2 = druga…; liczby ujemne od końca: -1 = ostatnia. 0 → #ARG!, za duży → #N/D!.	liczba całkowita różna od 0	2
separator1	Znak lub tekst rozdzielający, w cudzysłowie, np. "." albo ", ". Wymagany.	tekst (1 lub więcej znaków)	"."
separator2	Opcjonalnie: kolejny separator, np. "-". Tekst dzieli się na KAŻDYM z podanych separatorów.	tekst (opcjonalny)	"-"
separator3	Opcjonalnie: kolejny separator, np. "+".	tekst (opcjonalny)	"+"
separator4	Opcjonalnie: kolejny separator, np. "/".	tekst (opcjonalny)	"/"
separator5	Opcjonalnie: kolejny separator, np. ";".	tekst (opcjonalny)	";"

Wynik: Tekst – wybrana część (wielkość liter bez zmian; pusty tekst, gdy między dwoma separatorami nic nie ma). #N/D!, gdy numer jest większy niż liczba części (lub ujemny poza zakresem); #ARG!, gdy numer = 0, nie jest liczbą całkowitą albo separator1 jest pusty.

Przykład: `=ForEDU.TEKST.MIĘDZY("fr*uu-ii+pp"; 2; "*"; "-"; "+")` → **uu**

Jak to działa: Dla A1 = "fr.uu.ii.pp": (A1;1;".") → fr, (A1;2;".") → uu, (A1;3;".") → ii, (A1;4;".") → pp, (A1;-1;".") → pp, (A1;5;".") → #N/D!. Każdy separator wpisujesz jako osobny argument w cudzysłowie, oddzielony średnikiem. Separatory mogą mieć kilka znaków (np. ", ") – dłuższe są sprawdzane najpierw. Dwa separatory obok siebie dają pustą część, która też jest liczona.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.LICZBA.Z.TEKSTU

```
=ForEDU.LICZBA.Z.TEKSTU(tekst; separator_dziesiętny; separator_tysięcy)
```

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zamienia tekst liczby na liczbę niezależnie od ustawień regionalnych, np. "1,032.00", "1 032,00 zł", "(1 234,50)" → ujemna. Pomija spacje i waluty (zł, PLN, EUR, €, $). Nie da się rozpoznać → #ARG!.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
tekst	Tekst lub komórka z liczbą zapisaną jako tekst, np. "1 032,00 zł" albo A2. Liczba zwracana jest bez zmian.	tekst lub komórka	"1 032,00 zł"
separator_dziesiętny	Opcjonalnie: znak dziesiętny, np. "," albo ".". Podaj, gdy wynik #ARG! dla zapisu typu "1.032" (tysiąc czy 1,032?).	tekst (opcjonalny)	","
separator_tysięcy	Opcjonalnie: separator tysięcy, np. ".", ",", " " albo "". Pominięty = wykrywany automatycznie.	tekst (opcjonalny)	"."

Wynik: Liczba. #ARG!, gdy tekstu nie da się jednoznacznie odczytać jako liczby.

Przykład: `=ForEDU.LICZBA.Z.TEKSTU("1.032,50")` → **1032,5**

Jak to działa: Wykrywanie automatyczne: gdy w tekście są i kropka, i przecinek – ostatni z nich jest separatorem dziesiętnym; gdy jeden znak występuje kilka razy – jest separatorem tysięcy; pojedynczy przecinek – dziesiętny (zapis polski); pojedyncza kropka z dokładnie 3 cyframi po niej (np. 1.032) – niejednoznaczne, wynik #ARG! (podaj separatory). Minus z przodu, z tyłu (1234,50-) lub nawias (1 234,50) dają liczbę ujemną. Twarde i wąskie spacje oraz waluty (zł, PLN, EUR, €, $, USD) są pomijane. Przykłady: "1,032.00" → 1032; "1 032,00 zł" → 1032; "(1 234,50)" → -1234,5; =ForEDU.LICZBA.Z.TEKSTU("1.032"; ","; ".") → 1032. Ta sama zamiana dla zaznaczonych komórek: wstążka → Zamień w zaznaczonych komórkach → Liczba z tekstu.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.DATA.Z.TEKSTU

`=ForEDU.DATA.Z.TEKSTU(tekst; wzór)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zamienia tekst daty na datę Excela wg wzoru, np. "22/12/2000" i wzór "dd/mm/rrrr" → 2000-12-22. Wynik to liczba – sformatuj komórkę jako datę. Data niemożliwa lub inny zapis → #ARG!.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
tekst	Tekst lub komórka z datą zapisaną jako tekst, np. "22.12.2000" albo "22 grudnia 2000". Data (liczba) zwracana jest bez zmian.	tekst lub komórka	A2
wzór	Wzór w cudzysłowie: dd dzień, mm miesiąc, mmmm nazwa miesiąca, rrrr rok, rr rok 2-cyfrowy (20xx), np. "dd/mm/rrrr", "rrrr-mm-dd", "dd mmmm rrrr".	tekst w cudzysłowie	"dd/mm/rrrr"

Wynik: Liczba seryjna daty (np. 36882 = 2000-12-22). Komórkę sformatuj jako datę (Ctrl+1 → Data albo format niestandardowy rrrr-mm-dd) – funkcja arkusza nie może sama zmienić formatu komórki. #ARG!, gdy tekst nie pasuje do wzoru albo data jest niemożliwa (np. 31.02, miesiąc 13).

Przykład: `=ForEDU.DATA.Z.TEKSTU(A2; "dd/mm/rrrr")` → **2000-12-22 (dla A2 = "22/12/2000")**

Przykłady:

tekst	wzór	Wynik (komórka w formacie daty)
"22/12/2000"	"dd/mm/rrrr"	2000-12-22
"22.12.2000"	"dd.mm.rrrr"	2000-12-22
"2000-12-22"	"rrrr-mm-dd"	2000-12-22
"22 grudnia 2000"	"dd mmmm rrrr"	2000-12-22
"Dec 22 2000"	"mmmm dd rrrr"	2000-12-22
"22-12-00"	"dd-mm-rr"	2000-12-22
"20001222"	"rrrrmmdd"	2000-12-22
"31/02/2000"	"dd/mm/rrrr"	#ARG! (data niemożliwa)
"22.12.2000"	"dd/mm/rrrr"	#ARG! (inny separator)

Jak to działa: Elementy wzoru: dd (dzień 1–31, jedna lub dwie cyfry), mm (miesiąc 1–12), mmmm (nazwa miesiąca: grudzień, grudnia, gru, Dec, December – bez względu na wielkość liter i polskie znaki), rrrr (rok 4-cyfrowy), rr (rok 2-cyfrowy 00–99 → 2000–2099). Pozostałe znaki wzoru (/, ., -, spacja) muszą wystąpić w tekście. Bez godzin. Przykłady: ("22.12.2000"; "dd.mm.rrrr") → 2000-12-22; ("2000-12-22"; "rrrr-mm-dd") → 2000-12-22; ("22 grudnia 2000"; "dd mmmm rrrr") → 2000-12-22; ("22-12-00"; "dd-mm-rr") → 2000-12-22; ("31/02/2000"; "dd/mm/rrrr") → #ARG!. Zamiana wielu komórek naraz: wstążka → Zamień w zaznaczonych komórkach → Data z tekstu.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.KOD.POCZTOWY.NAPRAW

`=ForEDU.KOD.POCZTOWY.NAPRAW(tekst)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Poprawia zapis kodu pocztowego na 00-000, np. 1234 → 01-234, "01 234" → 01-234. Inna liczba cyfr lub litery → #ARG!. Poprawny zapis nie oznacza, że taki kod istnieje. Działa offline.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
tekst	Kod pocztowy jako tekst lub liczba, np. 1234, "01234", "01 234", "01.234" albo A2 (zero z przodu mogło zostać usunięte przez Excela).	tekst lub liczba	A2

Wynik: Tekst w formacie 00-000, np. „01-234”. #ARG!, gdy jest mniej niż 4 lub więcej niż 5 cyfr albo są litery.

Przykład: `=ForEDU.KOD.POCZTOWY.NAPRAW(1234)` → **01-234**

Przykłady:

Formuła / co jest w komórce	Wynik
1234 (liczba)	01-234
"01234"	01-234
"01 234"	01-234
"01.234"	01-234
" 01-234 "	01-234
"123"	#ARG!
"123456"	#ARG!

"01-23A"	#ARG!

Jak to działa: Excel często usuwa zero z przodu kodu (01234 → 1234) – funkcja je przywraca. Usuwa spacje na brzegach (także twarde) i akceptuje separator: kreskę, kropkę, spację albo brak. Sprawdza tylko zapis – poprawny format nie dowodzi, że taki kod pocztowy istnieje (to można sprawdzić w spisie Poczty Polskiej).

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

Kwoty słownie

ForEDU.SŁOWNIE.PLN

`=ForEDU.SŁOWNIE.PLN(liczba; język)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Kwota słownie z groszami, np. 1234,56 → (jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery PLN 56/100); z "US" → (one thousand two hundred thirty-four PLN 56/100). Kwota 0 lub ujemna → pusty tekst.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
liczba	Kwota w złotych: liczba lub komórka, np. 1234,56 (grosze po przecinku, zaokrąglane do 2 miejsc).	liczba	1234,56
język	Język (opcjonalnie): PL domyślnie, EN (=GB, z „and"), US, DE, ES, FR, IT, UK/UA (ukraiński), RU, BE/BY, CS/CZ, SK, LT. Np. "FR" → mille deux cent trente-quatre. Inny kod → #ARG!.	tekst (opcjonalny)	"FR"

Wynik: Tekst w nawiasie: (... PLN gg/100). Waluta i grosze zawsze jako „PLN gg/100", także w innych językach.

Przykład: `=ForEDU.SŁOWNIE.PLN(1234,56)` → **(jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery PLN 56/100)**

Przykłady:

Język	Formuła	Wynik
PL	=ForEDU.SŁOWNIE.PLN(1234,56)	(jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery PLN 56/100)
EN	=ForEDU.SŁOWNIE.PLN(1234,56; "EN")	(one thousand two hundred and thirty-four PLN 56/100)
US	=ForEDU.SŁOWNIE.PLN(1234,56; "US")	(one thousand two hundred thirty-four PLN 56/100)
DE	=ForEDU.SŁOWNIE.PLN(1234,56; "DE")	(eintausendzweihundertvierunddreißig PLN 56/100)
ES	=ForEDU.SŁOWNIE.PLN(1234,56; "ES")	(mil doscientos treinta y cuatro PLN 56/100)

Jak to działa: Grosze zaokrąglane do 2 miejsc. Gdy część całkowita to 0 (np. 0,01), wynik to (PLN 01/100) – w każdym języku. Argument język (opcjonalny, wielkość liter bez znaczenia): PL – polski (domyślnie, wynik jak dotąd); EN – angielski brytyjski, z „and" (one hundred and twenty); US – angielski amerykański, bez „and" (one hundred twenty); DE – niemiecki, liczby pisane łącznie jak na czekach (eintausendzweihundertvierunddreißig; eins/ein/eine Million, Millionen i Milliarden osobno, wielką literą); ES – hiszpański wg zasad RAE (mil, un millón, dos millones, veintiuno, cien/ciento); FR – francuski (pisownia tradycyjna: vingt et un, quatre-vingts, deux cents); IT – włoski (pisownia łączna: milleduecentotrentaquattro); UK lub UA – ukraiński; RU – rosyjski; BE lub BY – białoruski; CS lub CZ – czeski; SK – słowacki (pisownia łączna: tisícdvestotridsaťštyri); LT – litewski; GB = EN. UK to kod ukraińskiego (ISO 639-1), nie Wielkiej Brytanii. Formy liczby mnogiej zgodne z gramatyką (np. две тысячи, пять тысяч). Pełna tabela kodów – rozdział „Języki funkcji SŁOWNIE". Liczby 21–99 po angielsku z łącznikiem (thirty-four). Inny kod → #ARG!. Funkcja działa offline.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.SŁOWNIE

`=ForEDU.SŁOWNIE(liczba; język)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: To samo co ForEDU.SŁOWNIE.PLN: kwota słownie z groszami, np. 1234,56 → (jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery PLN 56/100); język opcjonalnie, np. "DE".

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
liczba	Kwota w złotych, np. 1234,56.	liczba	1234,56
język	Język (opcjonalnie): PL domyślnie, EN (=GB, z „and"), US, DE, ES, FR, IT, UK/UA (ukraiński), RU, BE/BY, CS/CZ, SK, LT. Np. "FR" → mille deux cent trente-quatre. Inny kod → #ARG!.	tekst (opcjonalny)	"FR"

Wynik: Tekst w nawiasie: (... PLN gg/100). Waluta i grosze zawsze jako „PLN gg/100", także w innych językach.

Przykład: `=ForEDU.SŁOWNIE(1234,56)` → **(jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery PLN 56/100)**

Przykłady:

Język	Formuła	Wynik
PL	=ForEDU.SŁOWNIE(1234,56)	(jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery PLN 56/100)
EN	=ForEDU.SŁOWNIE(1234,56; "EN")	(one thousand two hundred and thirty-four PLN 56/100)
US	=ForEDU.SŁOWNIE(1234,56; "US")	(one thousand two hundred thirty-four PLN 56/100)
DE	=ForEDU.SŁOWNIE(1234,56; "DE")	(eintausendzweihundertvierunddreißig PLN 56/100)
ES	=ForEDU.SŁOWNIE(1234,56; "ES")	(mil doscientos treinta y cuatro PLN 56/100)

Jak to działa: Krótsza nazwa funkcji ForEDU.SŁOWNIE.PLN. Argument język (opcjonalny, wielkość liter bez znaczenia): PL – polski (domyślnie, wynik jak dotąd); EN – angielski brytyjski, z „and" (one hundred and twenty); US – angielski amerykański, bez „and" (one hundred twenty); DE – niemiecki, liczby pisane łącznie jak na czekach (eintausendzweihundertvierunddreißig; eins/ein/eine Million, Millionen i Milliarden osobno, wielką literą); ES – hiszpański wg zasad RAE (mil, un millón, dos millones, veintiuno, cien/ciento); FR – francuski (pisownia tradycyjna: vingt et un, quatre-vingts, deux cents); IT – włoski (pisownia łączna: milleduecentotrentaquattro); UK lub UA – ukraiński; RU – rosyjski; BE lub BY – białoruski; CS lub CZ – czeski; SK – słowacki (pisownia łączna: tisícdvestotridsaťštyri); LT – litewski; GB = EN. UK to kod ukraińskiego (ISO 639-1), nie Wielkiej Brytanii. Formy liczby mnogiej zgodne z gramatyką (np. две тысячи, пять тысяч). Pełna tabela kodów – rozdział „Języki funkcji SŁOWNIE". Liczby 21–99 po angielsku z łącznikiem (thirty-four). Inny kod → #ARG!. Funkcja działa offline.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA

`=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(liczba; język)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Część całkowita liczby słownie, bez groszy i „PLN”, np. 1234,56 → jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery; z "EN" → one thousand two hundred and thirty-four. 0 lub ujemna → pusty tekst.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
liczba	Liczba lub komórka, np. 1234,56. Zero i liczby ujemne dają pusty tekst.	liczba	1234,56
język	Język (opcjonalnie): PL domyślnie, EN (=GB, z „and”), US, DE, ES, FR, IT, UK/UA (ukraiński), RU, BE/BY, CS/CZ, SK, LT. Np. "FR" → mille deux cent trente-quatre. Inny kod → #ARG!.	tekst (opcjonalny)	"FR"

Wynik: Tekst.

Przykład: `=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(1234,56)` → **jeden tysiąc dwieście trzydzieści cztery**

Przykłady:

Język	Formuła	Wynik
PL	=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(1000001)	milion jeden
EN	=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(1000001; "EN")	one million and one
US	=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(115; "US")	one hundred fifteen
EN	=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(115; "EN")	one hundred and fifteen
DE	=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(2000000; "DE")	zwei Millionen
DE	=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(1234567; "DE")	eine Million zweihundertvierunddreißigtausendfünfhundertsiebenundsechzig
ES	=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(21000; "ES")	veintiún mil
ES	=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(1000000; "ES")	un millón
ES	=ForEDU.SŁOWNIE.CAŁKOWITA(101; "ES")	ciento uno

Jak to działa: Przydatne, gdy chcesz samodzielnie dopisać walutę lub jednostkę, np. „sztuk”. Argument język (opcjonalny, wielkość liter bez znaczenia): PL – polski (domyślnie, wynik jak dotąd); EN – angielski brytyjski, z „and” (one hundred and twenty); US – angielski amerykański, bez „and” (one hundred twenty); DE – niemiecki, liczby pisane łącznie jak na czekach (eintausendzweihundertvierunddreißig; eins/ein/eine Million, Millionen i Milliarden osobno, wielką literą); ES – hiszpański wg zasad RAE (mil, un millón, dos millones, veintiuno, cien/ciento); FR – francuski (pisownia tradycyjna: vingt et un, quatre-vingts, deux cents); IT – włoski (pisownia łączna: milleduecentotrentaquattro); UK lub UA – ukraiński; RU – rosyjski; BE lub BY – białoruski; CS lub CZ – czeski; SK – słowacki (pisownia łączna: tisícdvestotridsaťštyri); LT – litewski; GB = EN. UK to kod ukraińskiego (ISO 639-1), nie Wielkiej Brytanii. Formy liczby mnogiej zgodne z gramatyką (np. две тысячи, пять тысяч). Pełna tabela kodów – rozdział „Języki funkcji SŁOWNIE”. Liczby 21–99 po angielsku z łącznikiem (thirty-four). Inny kod → #ARG!. Funkcja działa offline.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA

`=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(liczba; język)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Część ułamkowa słownie (do 9 miejsc), np. 1,22 → dwadzieścia dwie setne; "EN" → twenty-two hundredths, "DE" → zweiundzwanzig Hundertstel, "ES" → veintidós centésimas.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
liczba	Liczba z częścią ułamkową, np. 1,22. Bez części ułamkowej wynik to „zero” (DE „null”, ES „cero”).	liczba	1,22
język	Język (opcjonalnie): PL domyślnie, EN (=GB, z „and”), US, DE, ES, FR, IT, UK/UA (ukraiński), RU, BE/BY, CS/CZ, SK, LT. Np. "FR" → mille deux cent trente-quatre. Inny kod → #ARG!.	tekst (opcjonalny)	"FR"

Wynik: Tekst, np. „dwadzieścia dwie setne”.

Przykład: `=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(1,22)` → **dwadzieścia dwie setne**

Przykłady:

Język	Formuła	Wynik
PL	=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(1,22)	dwadzieścia dwie setne
EN/US	=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(1,22; "EN")	twenty-two hundredths
US	=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(0,01; "US")	one hundredth
EN	=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(0,105; "EN")	one hundred and five thousandths
DE	=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(1,22; "DE")	zweiundzwanzig Hundertstel
DE	=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(0,1; "DE")	ein Zehntel
ES	=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(1,22; "ES")	veintidós centésimas
ES	=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(0,01; "ES")	una centésima
EN / DE / ES	=ForEDU.SŁOWNIE.RESZTA(7; "DE")	zero / null / cero

Jak to działa: Rząd wielkości (dziesiąte, setne, tysięczne…) wynika z liczby cyfr po przecinku; końcowe zera są pomijane. Mianowniki: EN/US tenths, hundredths, thousandths…; DE Zehntel, Hundertstel, Tausendstel…; ES décimas, centésimas, milésimas… (liczebnik w rodzaju żeńskim: una centésima, veintiuna centésimas). Argument język (opcjonalny, wielkość liter bez znaczenia): PL – polski (domyślnie, wynik jak dotąd); EN – angielski brytyjski, z „and” (one hundred and twenty); US – angielski amerykański, bez „and” (one hundred twenty); DE – niemiecki, liczby pisane łącznie jak na czekach (eintausendzweihundertvierunddreißig; eins/ein/eine Million, Millionen i Milliarden osobno, wielką literą); ES – hiszpański wg zasad RAE (mil, un millón, dos millones, veintiuno, cien/ciento); FR – francuski (pisownia tradycyjna: vingt et un, quatre-vingts, deux cents); IT – włoski (pisownia łączna: milleduecentotrentaquattro); UK lub UA – ukraiński; RU – rosyjski; BE lub BY – białoruski; CS lub CZ – czeski; SK – słowacki (pisownia łączna: tisícdvestotridsaťštyri); LT – litewski; GB = EN. UK to kod ukraińskiego (ISO 639-1), nie Wielkiej Brytanii. Formy liczby mnogiej zgodne z gramatyką (np. две тысячи, пять тысяч). Pełna tabela kodów – rozdział „Języki funkcji SŁOWNIE”. Liczby 21–99 po angielsku z łącznikiem (thirty-four). Inny kod → #ARG!. Funkcja działa offline.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

Waluty i odległości

ForEDU.KURS.WALUTY

`=ForEDU.KURS.WALUTY(data; z; na; dzienPrzed)`

Połączenie z internetem: TAK – zapytanie do API: Narodowy Bank Polski, api.nbp.pl (kursy średnie, tabele A i B)

Co robi: Kurs waluty z NBP (tabela A/B) na datę; wynik = kurs(z)/kurs(na)

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
data	Data kursu	data	A2
z	Waluta źródłowa, np. USD	tekst (3 litery)	"EUR"
na	Waluta docelowa, np. PLN	tekst (3 litery)	"PLN"
dzienPrzed	TRUE = dzień wcześniej	PRAWDA/FAŁSZ	PRAWDA

Wynik: Liczba (kurs, 6 miejsc po przecinku) albo komunikat „Brak kursu …".

Przykład: `=ForEDU.KURS.WALUTY("2026-11-06"; "EUR"; "PLN"; PRAWDA)` → **kurs EUR/PLN z tabeli NBP**

Jak to działa: Przy dzienPrzed = PRAWDA funkcja cofa datę o 1 dzień, a gdy wtedy nie było tabeli (weekend, święto), bierze ostatnią wcześniejszą. Kurs krzyżowy (np. EUR → USD) liczony jest przez PLN.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.KM.DROGA

`=ForEDU.KM.DROGA(skad; dokad)`

Połączenie z internetem: TAK – zapytanie do API: OpenStreetMap Nominatim (nominatim.openstreetmap.org) i OSRM (router.project-osrm.org)

Co robi: Odległość drogowa w km między dwoma adresami (Nominatim + OSRM)

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
skad	Adres początkowy	tekst	"Warszawa"
dokad	Adres końcowy	tekst	"Łódź"

Wynik: Liczba km z 1 miejscem po przecinku albo „Nie znaleziono: …" / „Brak trasy".

Przykład: `=ForEDU.KM.DROGA("Warszawa"; "Łódź")` → **liczba km wg trasy OSRM**

Jak to działa: Wynik to najszybsza trasa wg darmowego serwera OSRM, nie zawsze najkrótsza. Wyniki są zapamiętywane w trakcie sesji. Przy rozliczaniu kilometrówki traktuj wynik jako pomocniczy.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

Wyszukiwanie i tablice

ForEDU.WYSZUKAJ.I.WYPISZ

`=ForEDU.WYSZUKAJ.I.WYPISZ(szukana; zakres_p; zakres_w; rozdzielacz)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Wyszukuje wartość w kolumnie i łączy odpowiadające wartości z drugiej kolumny

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
szukana	Szukana wartość	tekst/liczba	E2
zakres_p	Kolumna przeszukiwana	zakres	A2:A100
zakres_w	Kolumna wyników	zakres	B2:B100
rozdzielacz	Separator wielu wyników	tekst	", "

Wynik: Tekst z połączonymi wynikami; pusty, gdy nic nie znaleziono.

Przykład: `=ForEDU.WYSZUKAJ.I.WYPISZ("Kowalski"; A2:A100; B2:B100; ", ")` → **np. „Excel, Word, Access"**

Jak to działa: Porównanie jest dokładne (jako tekst, z rozróżnieniem wielkości liter).

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

X.WYSZUKAJ

`=X.WYSZUKAJ(szukana_wartość; szukana_tablica; zwracana_tablica; jeśli_nie_znaleziono; tryb_dopasowania; tryb_wyszukiwania)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Wyszukuje wartość i zwraca wynik. Gdy wynik ma kilka komórek, w Excelu 2013–2019 zaznacz je i zatwierdź Ctrl+Shift+Enter, bo te wersje nie rozlewają wyniku na sąsiednie komórki. W Excelu 2021, 2024 i 365 nie jest to wymagane.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
szukana_wartość	Wartość do znalezienia	dowolna	E2
szukana_tablica	Zakres 1-wymiarowy (wiersz lub kolumna), w którym szukamy	zakres	A2:A100
zwracana_tablica	Zakres wynikowy odpowiadający szukanej tablicy	zakres	C2:C100
jeśli_nie_znaleziono	Wartość zwracana, gdy brak dopasowania (opcjonalnie)	dowolna	"brak"
tryb_dopasowania	0 dokładne (domyślnie); -1 dokładne lub mniejsze; 1 dokładne lub większe; 2 symbole wieloznaczne	liczba	0
tryb_wyszukiwania	1 od początku (domyślnie); -1 od końca; 2 binarne rosnąco; -2 binarne malejąco	liczba	1

Wynik: Znaleziona wartość (lub wiersz wartości).

Przykład: `=X.WYSZUKAJ(E2; A2:A100; C2:C100; "brak")` → **wartość z kolumny C**

Jak to działa: Działa tak jak funkcja wbudowana w Microsoft 365.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

UNIKATOWE

`=UNIKATOWE(tablica; wg_kolumn; dokładnie_raz)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zwraca listę unikatowych wartości. W Excelu 2013–2019 zaznacz je i zatwierdź Ctrl+Shift+Enter, bo te wersje nie rozlewają wyniku na sąsiednie komórki. W Excelu 2021, 2024 i 365 nie jest to wymagane.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
tablica	Zakres lub tablica źródłowa	zakres	A2:A100
wg_kolumn	FALSE = unikatowe wiersze (domyślnie); TRUE = unikatowe kolumny	PRAWDA/FAŁSZ	FAŁSZ
dokładnie_raz	TRUE = tylko wartości występujące dokładnie raz	PRAWDA/FAŁSZ	FAŁSZ

Wynik: Tablica wyników (w starszym Excelu zaznacz obszar i zatwierdź Ctrl+Shift+Enter).

Przykład: `=UNIKATOWE(A2:A100)` → **lista bez duplikatów**

Jak to działa: Działa tak jak funkcja wbudowana w Microsoft 365.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

FILTRUJ

`=FILTRUJ(tablica; uwzględnij; jeśli_puste)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zwraca wiersze spełniające warunek; gdy brak – #ARG!. W Excelu 2013–2019 zaznacz je i zatwierdź Ctrl+Shift+Enter, bo te wersje nie rozlewają wyniku na sąsiednie komórki. W Excelu 2021, 2024 i 365 nie jest to wymagane.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
tablica	Zakres lub tablica do filtrowania	zakres	A2:C100
uwzględnij	Tablica warunków (PRAWDA/1 = zachowaj wiersz lub kolumnę)	tablica PRAWDA/FAŁSZ	C2:C1000>1000
jeśli_puste	Wartość, gdy nic nie pasuje (opcjonalnie; inaczej #ARG!)	dowolna	"brak"

Wynik: Tablica wyników.

Przykład: `=FILTRUJ(A2:C100; C2:C100>1000; "brak")` → **wiersze z kwotą > 1000**

Jak to działa: Działa tak jak funkcja wbudowana w Microsoft 365.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.SORTUJ

`=ForEDU.SORTUJ(tablica; indeks_sortowania; kolejność_sortowania; wg_kolumn)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zwraca posortowaną tablicę. W Excelu 2013–2019 zaznacz je i zatwierdź Ctrl+Shift+Enter, bo te wersje nie rozlewają wyniku na sąsiednie komórki. W Excelu 2021, 2024 i 365 nie jest to wymagane.

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
tablica	Zakres lub tablica do sortowania	zakres	A2:C100
indeks_sortowania	Numer kolumny (lub wiersza przy wg_kolumn) od 1; domyślnie 1	liczba	3
kolejność_sortowania	1 rosnąco (domyślnie); -1 malejąco	1 / -1	-1
wg_kolumn	FALSE = sortuj wiersze (domyślnie); TRUE = sortuj kolumny	PRAWDA/FAŁSZ	FAŁSZ

Wynik: Posortowana tablica.

Przykład: `=ForEDU.SORTUJ(A2:C100; 3; -1)` → **wiersze malejąco wg kolumny 3**

Jak to działa: Nazwa z przedrostkiem ForEDU, aby nie kolidować ze starym makrem XLM SORT w Excelu 2013.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

Inne

ForEDU.ZAOKR.GEO

`=ForEDU.ZAOKR.GEO(liczba; liczba_cyfr)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: Zaokrąglenie geodezyjne (do 0,01 z regułą parzystości)

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
liczba	Liczba	liczba	12,345
liczba_cyfr	Nieużywane (zgodność z VBA)	liczba	2

Wynik: Liczba zaokrąglona do 2 miejsc.

Przykład: `=ForEDU.ZAOKR.GEO(12,345; 2)` → **12,34 (4 jest parzyste)**

Jak to działa: Np. 12,355 → 12,36, a 12,345 → 12,34. Stosowane w obliczeniach geodezyjnych.

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

ForEDU.CZY.ARKUSZ.ISTNIEJE

`=ForEDU.CZY.ARKUSZ.ISTNIEJE(nazwa)`

Połączenie z internetem: **NIE – cały kod działa offline**

Co robi: TRUE jeśli arkusz o podanej nazwie istnieje w skoroszycie

Argument	Co wpisać	Format	Przykład
nazwa	Nazwa arkusza	tekst	"Styczeń"

Wynik: PRAWDA albo FAŁSZ.

Przykład: `=ForEDU.CZY.ARKUSZ.ISTNIEJE("Arkusz1")` → **PRAWDA**

Jak to działa: Przydatne w formułach typu JEŻELI przed odwołaniem do innego arkusza (np. przez ADR.POŚR).

Podstawa prawna: brak – funkcja narzędziowa, nie wynika z przepisów.

Źródła nowych walidatorów

Dowody osobiste: https://api.sejm.gov.pl/eli/acts/DU/2010/1131/text.html

Księgi wieczyste: https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/ksiegi-wieczyste

NIL – zasady PWZ: https://nil.org.pl/rejestry/centralny-rejestr-lekarzy/zasady-weryfikowania-nr-prawa-wykonywania-zawodu

SWIFT – rejestr IBAN: https://www.swift.com/sites/default/files/files/iban_registry.pdf

ISBN Agency: https://www.isbn-international.org/content/what-isbn/10

ISO/IEC 7812-1: https://webstore.iec.ch/en/publication/59763

Weryfikacja źródeł: 7 listopada 2026. Normy są podstawą techniczną, nie ustawą. Nie zweryfikowano w ramach tej aktualizacji wszystkich wcześniejszych odwołań prawnych w pozostałych rozdziałach.

Licencja

© 2026 ForEDU Szkolenia Komputerowe Artur Andrzejczak (www.foredu.pl). Wszelkie prawa zastrzeżone.

Dodatek ForEDU do programu Microsoft Excel jest udostępniany bezpłatnie do użytku prywatnego i komercyjnego, w tym w urzędach, jednostkach administracji publicznej, firmach i innych organizacjach. Użytkownik może pobierać, instalować i używać dodatku bez ograniczeń czasowych i bez opłat.

Dozwolone jest nieodpłatne kopiowanie i rozpowszechnianie niezmodyfikowanej wersji dodatku, pod warunkiem zachowania informacji o autorze i treści niniejszej licencji. Zabrania się sprzedaży dodatku, pobierania opłat za jego udostępnianie oraz dołączania go do produktów lub usług płatnych bez pisemnej zgody autora.

Bez pisemnej zgody autora zabrania się modyfikowania dodatku, rozpowszechniania zmienionych wersji, usuwania informacji o autorze oraz dekompilacji, z wyjątkiem przypadków dozwolonych przez bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa.

Dodatek jest udostępniany w stanie, w jakim jest („as is”), bez jakichkolwiek gwarancji. Autor nie ponosi odpowiedzialności za szkody wynikające z korzystania z dodatku, w tym za utratę danych oraz za błędne wyniki obliczeń lub danych pobranych z usług zewnętrznych. Wyniki należy zweryfikować przed wykorzystaniem ich w decyzjach, dokumentach urzędowych lub rozliczeniach.

Niektóre funkcje korzystają z usług zewnętrznych (m.in. API KRS, wykaz podatników VAT Ministerstwa Finansów, NBP, OpenStreetMap, Microsoft Azure). Ich dostępność i treść nie zależą od autora. Klucz do usługi Azure użytkownik wprowadza samodzielnie i odpowiada za jego wykorzystanie. Dodatek nie zbiera ani nie przesyła autorowi żadnych danych użytkownika. Do usług zewnętrznych trafiają wyłącznie dane wpisane w funkcje.

Microsoft i Excel są znakami towarowymi Microsoft Corporation. Dodatek nie jest produktem firmy Microsoft. Instalacja dodatku oznacza akceptację niniejszej licencji. W sprawach nieuregulowanych stosuje się prawo polskie.

Tę samą treść wyświetla przycisk „Licencja” w grupie „O dodatku” na karcie ForEDU.

Weryfikacja pliku

Poniższe sumy kontrolne SHA-256 pozwalają sprawdzić, czy plik dodatku nie został zmieniony ani uszkodzony. Aby zweryfikować plik w systemie Windows, otwórz Wiersz polecenia (cmd) w folderze z plikiem i wpisz:

```
certutil -hashfile ForEDU_dodatek32_26A.xll SHA256
```

Jeśli wynik jest identyczny z wartością poniżej, plik jest oryginalny. Dla wersji 64-bitowej wpisz analogicznie nazwę pliku ForEDU_dodatek64_26A.xll.

ForEDU_dodatek32_26A.xll
21db8e0c436d764ce80944d4700e65364af9f38e395c65957d547bde94797e3b

ForEDU_dodatek64_26A.xll
3d1a5098d56ce0344cbda25c0f23aaeaca4d76ef04a1ed10ce6b9a08afc3c469

Sumy kontrolne dotyczą plików ForEDU_dodatek32_26A.xll oraz ForEDU_dodatek64_26A.xll w wersji 26A.